

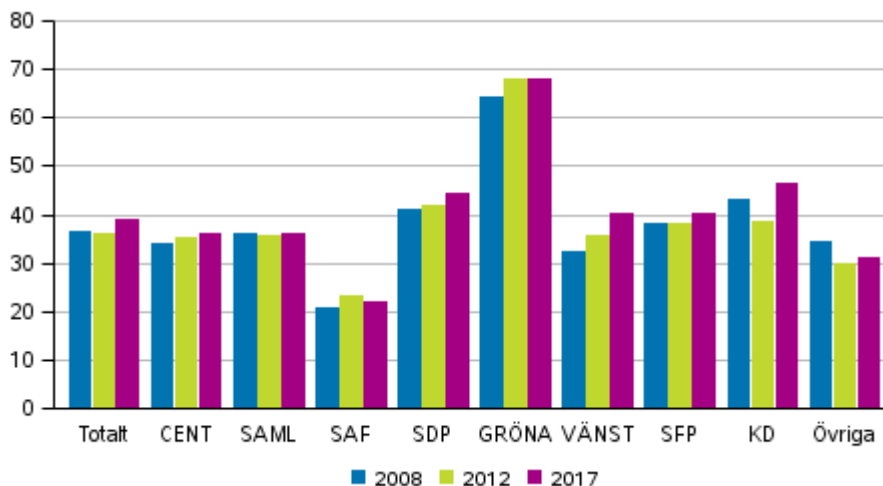
Kommunalvalet 2017

Bakgrundsanalys av kandidater och invalda

Av de invalda i kommunalvalet 2017 är 44 procent nya ledamöter

I kommunalvalet 2017 valdes totalt 8 999 ledamöter in i kommunfullmäktige. Av de invalda ledamöterna var 39,0 procent kvinnor, vilket är 0,9 procentenheter färre än andelen kandidater i valet. Kvinnornas andel av de invalda ledamöterna ökade dock med 2,8 procentenheter från föregående val.

Andelen kvinnor av de invalda efter parti i kommunalvalet 2008, 2012 och 2017, %

Genomsnittsåldern för alla invalda i kommunalvalet var 50,7 år. Av de invalda var 56,1 procent personer som redan är fullmäktigeledamöter. Av riksdagspartierna hade Sannfinländarna relativt sett flest nuvarande fullmäktigeledamöter som omvaldes, 62,2 procent. Relativt sett flest nya ledamöter valdes för sin del in bland Gröna förbundets kandidater, 65,7 procent.

Av de invalda var 92,7 procent finsk- eller samiskspråkiga, 6,5 procent var svenskspråkiga och 0,7 procent talar något annat språk som sitt modersmål. Av riksdagspartierna valdes relativt sett flest personer med ett annat språk som sitt modersmål, dvs. 1,9 procent, bland Gröna förbundets kandidater.

När man ser till den huvudsakliga verksamheten var 80,6 procent av alla invalda i fullmäktige sysselsatta, 4,2 procent var arbetslösa och 15,2 procent stod utanför arbetskraften. Av riksdagspartierna har Samlingspartiets invalda relativt sett flest sysselsatta (85,1 %) och Vänsterförbundet minst (70,8 %).

Bakgrundsfaktorer för de invalda i kommunalvalet 2017 partivis

Parti	Kommunfullmäktigeledamöter (%)	De invaldas ålder i genomsnitt	Finsk- och samisk-språkiga (%)	Svensk-språkiga (%)	Annat språk (%)	Sysselsatta (%)	Arbetslösa (%)	Utanför arbetskraften (%)	Inkomster i genomsnitt
CENT	58,4	50,6	99,6	0,1	0,2	84,8	3,0	12,2	45 543
SAML	56,2	49,7	97,9	1,5	0,5	85,1	2,3	12,6	67 152
SAF	62,2	49,3	98,8	0,4	0,8	73,6	8,8	17,6	39 580
SDP	59,3	53,0	95,9	2,9	1,2	77,3	4,2	18,5	44 255
GRÖNA	34,3	43,2	95,9	2,2	1,9	82,6	6,7	10,7	41 126
VÄNST	56,8	53,6	97,7	1,1	1,2	70,8	6,7	22,5	39 897
SFP	54,6	50,1	5,1	93,4	1,5	82,8	2,1	15,1	53 998
KD	44,0	53,2	88,6	11,1	0,3	74,4	5,4	20,3	45 538
Övriga	50,2	52,5	92,9	5,9	1,3	74,8	6,7	18,5	43 647
Alla invalda	56,1	50,7	92,7	6,5	0,7	80,6	4,2	15,2	48 087

De genomsnittliga statsskattepliktiga inkomsterna för alla invalda är 48 087 euro per år. Av riksdagspartierna har Samlingspartiets nya ledamöter de genomsnittligt största inkomsterna, 67 152 euro, Sannfinländarnas nya ledamöter de minsta, 39 580 euro.

Mer detaljerade uppgifter om kandidaterna och de invalda i kommunalvalet finns i översikten: Bakgrundsanalys av kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2017.

Statistikcentralens valresultattjänster

Statistikcentralen publicerar en översikt över kommunalvalskandidaternas och de invaldas bakgrund. I den granskas bland annat kandidaternas och de invaldas könsfördelning, ålder, härkomst, utbildning, sysselsättning, inkomstnivå och familjeställning jämfört med motsvarande uppgifter för de röstberättigade.

I Statistikcentralens avgiftsfria valkartstjänst finns det uppgifter om kommunalvalet på ett åskådligt sätt med hjälp av kartor och figurer. Teman är bland annat valdeltagande, det parti som fått flest röster, partiernas väljarstöd och förändringar i det samt de ungas, kvinnornas och de nya ledamöternas andel av alla invalda. Uppgifterna kan studeras på olika områdesnivåer: efter kommun, valkrets och i de största städerna efter röstningsområde.

Närmare uppgifter om valresultatet finns i Statistikcentralens PX-Web-databastjänst, där man kan göra egna statistiktabeller över valet.

[Webtjänsten med valkartor](#)

[Databastabeller](#)

Innehåll

1. Bakgrundsanalys av kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2017.....	5
1.1. Sammandrag	5
1.2. Kandidater, invalda och röstberättigade efter kön	7
1.3. Åldersstruktur.....	12
1.4. Utländsk bakgrund.....	17
1.5. Utbildningsnivå	22
1.6. Arbetsmarknadsställning.....	23
1.7. Familjeställning.....	28
1.8. Antalet barn.....	31
1.9. Inkomstnivå.....	32

Tabeller

Tabell 1. Antalet kandidater och invalda efter parti i kommunalvalen 2008, 2012 och 2017.....	8
Tabell 2. Andelen kvinnor av röstberättigade, kandidater och invalda efter parti i kommunalvalet åren 2000–2017, %	10
Tabell 3. Kandidaternas och de invaldas genomsnittsålder efter parti i kommunalvalet 2017	15
Tabell 4. Kandidaternas och de invaldas partifördelning efter kommunstorlek i kommunalvalet 2017, %	17
Tabell 5. Röstberättigade, kandidater och invalda efter modersmål och landskap i kommunalvalet 2017, %	18
Tabell 6. Röstberättigade och kandidater efter modersmål, specificerat enligt de största språkgrupperna, i kommunalvalet 2017, %.....	19
Tabell 7. Andelen med utländsk bakgrund (personer vars båda föräldrar är födda utomlands) av kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2008–2017, %	20
Tabell 8. Röstberättigade och kandidater efter medborgarskap i kommunalvalet 2017	21
Tabell 9. De röstberättigades, kandidaternas (18–64 år) och de invaldas relativa sysselsättningstal efter kön och landskap i kommunalvalet 2017, %	26
Tabell 10. Röstberättigade, kandidater och invalda efter arbetsgivarsektor och kommunstorlek i kommunalvalet 2017.....	28
Tabell 11. Röstberättigade, kandidater och invalda partivis efter familjeställning i kommunalvalet 2017, %	30
Tabell 12. Röstberättigade, kandidater och invalda (partivis) efter antalet barn (barn i genomsnitt) i kommunalvalet 2017.....	32
Tabell 13. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas disponibla penninginkomster (euro/år) landskapsvis i kommunalvalet 2017, %	34
Tabell 14. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas partivis disponibla penninginkomster (euro/år) i kommunalvalet 2017, %	35

Figurer

Figur 1. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter kön i kommunalvalet 2017, %	9
Figur 2. Röstberättigade, kandidater och invalda (partivis) efter kön i kommunalvalet 2017, %.....	9
Figur 3. Kvinnornas andel av kandidaterna och de invalda efter landskap i kommunalvalet 2017, %	11
Figur 4. Andel som kandiderade år 2012 och nya kandidater av alla kandidater partivis i kommunalvalet 2017, %.....	11
Figur 5. Andel nya ledamöter efter parti i kommunalvalet 2017, %.....	12

Figur 6. De röstberättigades åldersfördelning samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2017, %.....	13
Figur 7. Kandidaternas åldersfördelning samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2017, %.....	13
Figur 8. Invaldas åldersfördelning samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2017, %.....	14
Figur 9. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter åldersgrupp i kommunalvalet 2017, %	14
Figur 10. Kandidaternas och de invaldas andel av åldersklassen efter kön i kommunalvalet 2017, %	16
Figur 11. Andelen personer med främmande modersmål av röstberättigade, kandidater och invalda partivis i kommunalvalet 2017, %	19
Figur 12. Andelen personer med utländsk bakgrund (vars båda föräldrar är födda utomlands) av de röstberättigade, kandidater och de invalda partivis i kommunalvalet 2017, %.....	21
Figur 13. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter utbildningsnivå i kommunalvalet 2017, %.....	22
Figur 14. Andelen som avlagt högskoleexamen av röstberättigade, kandidater och invalda efter landskap i kommunalvalet 2017, %	23
Figur 15. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter huvudsaklig verksamhet i kommunalvalet 2017, %	24
Figur 16. De röstberättigades, kandidaternas (18–64 år) och de invaldas relativa sysselsättningstal efter landskap i kommunalvalet 2017, %	25
Figur 17. Sysselsatta röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter socioekonomisk ställning i kommunalvalet 2017, %.....	27
Figur 18. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter arbetsgivarsektor i kommunalvalet 2017, %	27
Figur 19. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter familjeställning i kommunalvalet 2017, %	29
Figur 20. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter antalet barn i kommunalvalet 2017, %.....	31
Figur 21. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas disponibla penninginkomster (euro/år) landskapsvis i kommunalvalet 2017	33
Figur 22. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas partivis disponibla penninginkomster (euro) i kommunalvalet 2017.....	35
Figur 23. Andelen som hör till den högsta inkomstdecilen av kandidaterna och de invalda efter parti i kommunalvalet 2017, %	36
Figur 24. Andelen kandidater och invalda som hör till den lägsta inkomstdecilen efter parti i kommunalvalet 2017, %.....	36
Kommunalval, kvalitetsbeskrivning.....	37

1. Bakgrundsanalys av kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2017

I det följande granskas röstberättigade och personer som partierna ställt upp som kandidater utgående från olika bakgrundsuppgifter. Uppgifterna om röstberättigade personer har erhållits ur det rösträttsregister som upprättats 22.2.2017 och kandidatuppgifterna ur det kandidatregister som upprättats 9.3.2017. Uppgifterna om de invalda baserar sig på det fastställda resultatet 12.4.2017. Bakgrundsuppgifterna baserar sig på Statistikcentralens statistiska material, bl.a. på befolknings-, sysselsättnings- och familjestatistik samt på examensregistret.

Kandidaterna skiljer sig till sin ålders- och könsstruktur från alla röstberättigade. Bland kandidaterna finns betydligt färre personer under 30 år och över 70 år än bland de röstberättigade samt fler män än kvinnor. Detta måste tas i beaktande, då kandidaterna jämförs med de röstberättigade. I tabellerna och figurerna i analysen har uppgifterna inte åldersstandardiserats. Vid en åldersstandardisering skulle skillnaden mellan kandidater och röstberättigade minska något, t.ex. då man jämför kandidaternas och de röstberättigades utbildningsnivå, huvudsakliga verksamhet, familjeställning och socioekonomiska ställning.

I följande granskning har bara riksdagspartierna specificerats. Övriga partiers kandidater och valmansföreningarnas kandidater presenteras som en enda klass ”Övriga”.

1.1. Sammandrag

Antalet kandidater och invalda sjunker, medelåldern stiger

Antalet kandidater i kommunalval har redan länge varit på nedåtgående. I det här kommunalvalet uppställdes 33 618 kandidater, vilket är 3 500 färre än år 2012 och 6 100 färre än i valet år 2000. Bara Gröna förbundet och Kristdemokraterna i Finland lyckades ställa upp fler kandidater än förra gången. Liksom under tidigare år har Centern i Finland flest kandidater, även om också dess kandidatantal har minskat från tidigare år.

Antalet invalda i kommunernas fullmäktige minskade från föregående val med nästan 700. Till minskningen av antalet invalda bidrar de kommunsammanslagningar som skett mellan valen. År 2012 valdes ledamöter till 304 kommuners fullmäktige, nu finns det nio färre. Antalet ledamöter minskade sammantaget med sju procent. Antalet invalda minskade mer än i genomsnitt hos Sannfinländarna, Samlingspartiet och Centern, medan Gröna förbundet, Vänsterförbundet och Kristdemokraterna ökade antalet ledamöter.

Av kandidaterna har andelen kvinnor redan länge legat på omkring 40 procent. Bara Gröna förbundet har kvinnlig majoritet bland sina kandidater. Av partiets kandidater är omkring 58 procent kvinnor. Av riksdagspartierna har Sannfinländarna minst kvinnliga kandidater, 25 procent av kandidaterna. Andelen kvinnor av de invalda var 39 procent. Andelen ökade med nästan tre procentenheter från föregående val.

Kandidaterna är i genomsnitt något yngre än de röstberättigade. Kandidaternas genomsnittliga ålder har dock stigit snabbare än de röstberättigades. Fr.o.m. år 2000 har genomsnittsåldern stigit med 3,6 år. Inom samma tid har de röstberättigades genomsnittsålder stigit med något under tre år. De invalda i fullmäktige är i genomsnitt omkring 50 år. I föregående val år 2012 var de invaldas genomsnittliga ålder jämnt 50 år. Från valet år 2008 har de invaldas genomsnittliga ålder stigit med omkring ett år.

Fyrtiofyra procent av platserna i fullmäktige till andra än nuvarande ledamöter

Av alla kandidater var över hälften uppställda också i kommunalvalet år 2012 och i båda valen i huvudsak som kandidat för samma parti. Det parti som förnyat sin kandidatlista allra mest från föregående val är Gröna förbundet. Av partiets kandidater var 60 procent inte uppställda i föregående kommunalval.

Av kandidaterna är omkring en femtedel ledamöter i kommunfullmäktige. Flest fullmäktigeledamöter finns på Centerns listor, omkring 28 procent av partiets kandidater. Av nuvarande riksdagsledamöter ställer 162 upp som kandidater i kommunalvalet. Av ledamöterna i de nya fullmäktige var 44 procent inte fullmäktigeledamöter vid tidpunkten för valet.

I kommuner med ett litet invånarantal, mindre än 20 000 invånare, har Centern en maktposition vid både uppställningen av kandidater och fördelningen av fullmäktigeplatser. I kommuner med mindre än 5 000 invånare har rentav 40 procent av kandidaterna ställts upp av Centern. I de små kommunerna får

Centern hälften av fullmäktigeplatserna. I större kommuner, med mer än 100 000 invånare, är kandidaternas fördelning på parti betydligt jämnare och inget parti har en andel på mer än 20 procent av kandidaterna. Ändå är en fjärdedel av de invalda i dessa kommuner Samlingspartiets kandidater.

Underrepresentation av kandidater med utländsk bakgrund

Jämfört med de röstberättigade är personer med utländsk bakgrund underrepresenterade både bland kandidaterna och bland de invalda. Personer med utländsk bakgrund, dvs. personer vars båda föräldrar är födda utomlands, utgör något under sex procent av de röstberättigade, något över två procent av kandidaterna och 0,7 procent av de invalda. Fr.o.m år 2008 har andelen personer med utländsk bakgrund av de invalda stigit från 0,3 procent till 0,7 procent. Flest kandidater med utländsk bakgrund har SFP (4,2 %) och minst Centern (1,2 %). Den största andelen personer med utländsk bakgrund av de invalda har Gröna förbundet (1,7 %) och den minsta Centern (0,2 %).

Sett till modersmål är resultatet likadant. Bland kandidaterna och de invalda finns det klart färre personer med främmande språk som modersmål än bland de röstberättigade. Antalet kandidater som talar främmande språk är 727 medan de är bara 66 bland de invalda. Den största gruppen är den ryska, 164 kandidater, och den näst största den estniska, 72 kandidater. Den enda gruppen med främmande språk som modersmål som översteg 10 personer var en somaliska med 11 invalda.

Bland kandidaterna finns det över 60 olika länders medborgare, även om andelen utländska medborgare är under en procent av alla kandidater. Av de röstberättigade är fyra procent utländska medborgare. Sammanlagt kandiderar 263 utländska medborgare. Av de invalda är 17 utländska medborgare.

Personen kan vara medborgare i flera länder. Sammanlagt kandiderar 462 personer med finskt medborgarskap som också är medborgare i ett annat land. Deras andel av alla kandidater är 1,4 procent. Av alla röstberättigade har omkring 1,7 procent ett dylikt dubbelt medborgarskap. Av de invalda i kommunernas fullmäktige har 48 personer dubbelt medborgarskap.

Högre utbildning bland kandidaterna och de invalda flera med i arbetslivet

Till sin utbildning avviker kandidaterna klart från de röstberättigade. Av kandidaterna har nästan 90 procent någon form av examen efter grundnivån, medan 73 procent av de röstberättigade har avlagt examen efter grundnivå. Till stor del förklaras detta av att de röstberättigade och kandidaterna har olika åldersstruktur. Den högsta utbildningsnivån har Gröna förbundets kandidater. Av dem har över hälften avlagt högskoleexamen, då examen på motsvarande nivå har avlagts av en tredjedel av alla kandidater och av en femtedel av de röstberättigade.

De invalda i kommunfullmäktige är högre utbildade än de röstberättigade och kandidaterna. Av de invalda har omkring 40 procent examen på högskolenivå och omkring nio procent har enbart utbildning på grundnivå.

Skillnaden i åldersstrukturen mellan kandidater, invalda och röstberättigade återspeglas också i skillnader i kandidaternas, de invaldas och de röstberättigades arbetsmarknadsställning: av de invalda är över 80 procent sysselsatta, av kandidaterna nästan 70 procent och av de röstberättigade omkring hälften. Nästan 30 procent av de röstberättigade är för sin del pensionerade, av kandidaterna 17 procent och av de invalda 12 procent. Det relativa sysselsättningstalet räknas som andelen sysselsatta av befolkningen i åldern 18–64 år. De invaldas relativa sysselsättningstal är högt, 89 procent på hela landets nivå. Det är elva procentenheter högre än hos kandidaterna och drygt 20 procentenheter högre än hos de röstberättigade

Sett till socioekonomisk ställning finns det fler företagare bland kandidaterna och de invalda än bland de röstberättigade. Företagarnas andel av de sysselsatta invalda är 20 procent, av kandidaterna 16,5 procent och av de röstberättigade är andelen 10,5 procent. Flest företagare finns det bland Centerns kandidater, nästan 30 procent, av vilka över hälften är jord- och skogsbruksföretagare. Också bland Samlingspartiets kandidater är drygt en femtedel företagare.

Kommunsektorn sysselsätter fler kandidater och invalda än röstberättigade. Av de sysselsatta invalda arbetar 37 procent inom kommunsektorn, av kandidaterna omkring 31 procent. Av de röstberättigade är 23 procent kommunanställda. Kandidater som är löntagare inom den statliga sektorn finns det särskilt inom de större kommunerna med över 100 000 invånare. I dem arbetar över tio procent av de sysselsatta kandidaterna inom staten medan 6,5 procent av alla kandidater och 5,8 procent av de röstberättigade arbetar inom staten. I dessa kommuner är en femtedel av de invalda statsanställda.

Av de invalda är över 40 procent föräldrar i en barnfamilj

Kandidaterna och de invalda skiljer sig också till familjeställningen från de röstberättigade: bland de invalda (42 %) och bland kandidaterna (36 %) finns det betydligt fler som är föräldrar i barnfamiljer än bland de röstberättigade (23 %). Ensamboende är för sin del omkring 12 procent av de invalda och under 20 procent av kandidaterna medan omkring en fjärdedel av de röstberättigade bor ensamma. Olika heterna i familjeställning förklaras redan av det att kandidaterna och de röstberättigade inte har en likadan åldersstruktur.

Nuvarande familjeställning anger inte hur många kandidater och röstberättigade har eller har haft egna barn. Saken kan dock granskas på grundval av uppgifterna om antalet barn i Befolkningsdatasystemet. Kandidaterna och de invalda har fler barn än genomsnittet. Av kandidaterna har 78 procent egna barn, av de invalda 85 procent. Bland de röstberättigade är motsvarande andel 65 procent. De invalda har i genomsnitt 2,3 barn, kandidaterna 2,0 barn och de röstberättigade 1,5 barn. Flest barn av de invalda har Kristdemokraterna, dvs. i genomsnitt tre barn och minst barn Gröna förbundet, 1,8 barn.

Den högsta inkomstnivån hos Samlingspartiets kandidater och invalda

Kandidaterna och de invalda är högt utbildade och av dem är också en större del än av de röstberättigade med i arbetslivet. Detta förklarar delvis också det faktum att kandidaternas och de invaldas inkomstnivå är högre än de röstberättigades. Medianen för de invaldas disponibla penninginkomster är 30 000 euro per år. Medianen för kandidaternas disponibla penninginkomst år 2015 var 26 100 euro, de röstberättigades 5 600 lägre. Med disponibla penninginkomster avses penninginkomster efter skatt, som består av arbets- och kapitalinkomster, naturaförmåner med anknytning till arbete samt inkomstöverföringar.

När man ser till parti varierar kandidaternas inkomster mellan Samlingspartiets 31 200 euro och Sannfinländarnas 22 200 euro. När den röstberättigade befolkningen sorterar enligt inkomst och indelas i tio lika stora delar, erhålls den röstberättigade befolkningens inkomstdeciler. Av dessa har var och en något under 440 000 personer. Hos den tiondel av den röstberättigade befolkningen som har de högsta inkomsterna är den disponibla inkomsten minst 38 000 euro och hos den tiondel som har de lägsta inkomsterna högst 8 250 euro per år.

De högsta inkomsterna har Samlingspartiets blivande ledamöter. De har i genomsnitt 36 700 euro per år i disponibla inkomster. De lägsta inkomsterna har Sannfinländarnas invalda. Medianen för deras disponibla penninginkomster är omkring 27 400 euro per år.

Av alla kandidater hör 18 procent till den högsta inkomstdecilen och av alla invalda omkring 28 procent. Både bland kandidaterna och de invalda finns Samlingspartiets och SFP:s kandidater i den del av inkomstfördelningen som har de högsta inkomsterna. Av Samlingspartiets invalda hör 46 procent och av SFP: invalda omkring en tredjedel till den högsta inkomstdecilen.

Till den lägsta inkomstdecilen hör alltså en tiondel av alla röstberättigade. Av kandidaterna hör något färre hit, omkring sex procent. Av de kvinnliga kandidaterna på valmansföreningarnas listor och på listorna för partier utanför riksdagen hör bara över tio procent till den lägsta inkomstdecilen. När det gäller övriga partier varierar andelarna mellan 2,6 och nio procent.

Av de invalda hör omkring tre procent till den lägsta inkomstdecilen. Till den lägsta inkomstdecilen hör flest invalda som finns på listorna för partierna utanför riksdagen och på valmansföreningarnas listor, 5,5 procent. Kristdemokraterna har minst invalda som hör till den lägsta inkomstdecilen, 1,6 procent.

1.2. Kandidater, invalda och röstberättigade efter kön

Gröna förbundet ökade sina fullmäktigeplatser med tvåtredjedelar, Sannfinländarna förlorade en tredjedel

I kommunalvalet uppställdes 33 618 kandidater. Detta är 3 506 kandidater färre än år 2012. Hos nästan alla partier sjönk antalet kandidater från föregående kommunalval. Bara Gröna förbundet och Kristdemokraterna i Finland lyckades ställa upp fler kandidater än i valet år 2012. Gröna förbundet hade 2 299 kandidater i valet år 2012 och nu ställde man upp trehundra fler i valet år 2017, dvs. 2 600 kandidater. Kristdemokraterna i Finland ökade antalet kandidater med omkring hundra. Mest minskade antalet

kandidater hos Samlingspartiet, både sett till antalet och relativt sett. Liksom under tidigare år har Centern i Finland flest kandidater (7 461), även om partiets kandidater också är färre än föregående gång. (Tabell 1)

Till ledamöter i kommunernas fullmäktige i Fasta Finland invaldes 8 999. Detta är en minskning med 674 ledamöter från år 2012. Till minskningen av antalet invalda bidrar de kommunsammanslagningar som skett mellan valen. År 2012 valdes ledamöter till 304 kommuners fullmäktige, nu är antalet kommuner nio färre.

Antalet invalda minskade sammantaget med sju procent. Antalet invalda minskade mer än i genomsnitt hos Sannfinländarna, Samlingspartiet och Centern. Gröna förbundet, Vänsterförbundet och Kristdemokraterna ökade för sin del antalet ledamöter. Också valmansföreningarna och representanterna för de mindre partierna ökade sina mandat. Gröna förbundet var en klar vinnare i valet och ökade antalet ledamöter med nästan 66 procent. Samtidigt förlorade Sannfinländarna över en tredjedel av sina fullmäktigeplatser.

Centern har fortfarande flest fullmäktigeplatser. Av kommunerna i Fasta Finland har Centern flest platser i nästan en tredjedel. Näst mest fullmäktigeplatser har SDP (18,8 %) och tredje mest Samlingspartiet (17,9 %). Vinnaren Gröna förbundet ökade sin andel av fullmäktigeplatserna med 2,6 procentenheter från 3,3 procent till 5,9 procent. Sannfinländarnas andel av fullmäktigeplatserna minskade med 3,8 procentenheter från 12,4 procent till 8,6 procent.

Tabell 1. Antalet kandidater och invalda efter parti i kommunalvalen 2008, 2012 och 2017

	Antalet kandidater			Förändring från föregående val, %		Antalet invalda			Förändring från föregående val, %	
	2008	2012	2017	2012	2017	2008	2012	2017	2012	2017
Totalt	38 509	37 124	33 618	-3,6	-9,4	10 412	9 674	8 999	-7,1	-7,0
Centern i Finland CENT	9 977	8 401	7 461	-15,8	-11,2	3 518	3 077	2 824	-12,5	-8,2
Samlingspartiet SAML	7 628	6 874	5 739	-9,9	-16,5	2 020	1 735	1 490	-14,1	-14,1
Sannfinländarna SAF	1 840	4 394	3 831	138,8	-12,8	443	1 195	770	169,8	-35,6
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	7 702	6 986	6 132	-9,3	-12,2	2 066	1 729	1 697	-16,3	-1,9
Gröna förbundet GRÖNA	2 192	2 299	2 600	4,9	13,1	370	323	534	-12,7	65,3
Vänsterförbundet VÄNST	4 112	3 506	3 203	-14,7	-8,6	833	640	658	-23,2	2,8
Svenska folkpartiet i Finland SFP	1 407	1 350	1 324	-4,1	-1,9	511	480	471	-6,1	-1,9
Kristdemokraterna i Finland KD	1 921	1 870	1 971	-2,7	5,4	351	300	316	-14,5	5,3
Övriga	1 730	1 444	1 357	-16,5	-6,0	300	195	239	-35,0	22,6

Kvinnornas andel av de invalda ökade, men är fortfarande under 40 procent

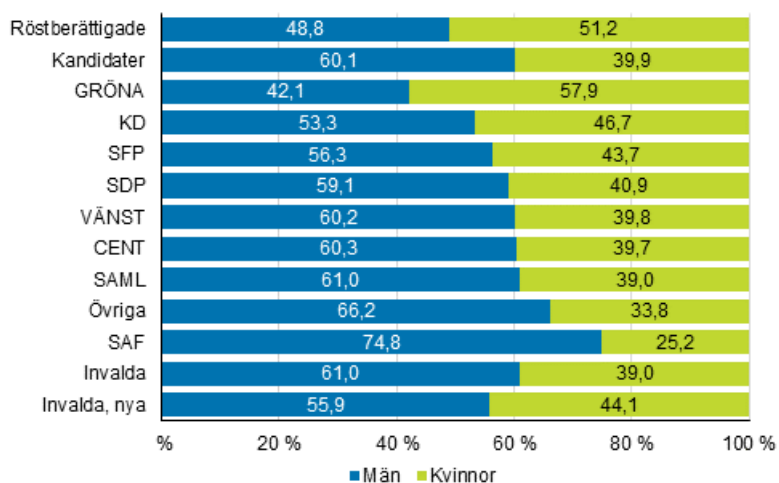
Av kandidaterna är 39,9 procent kvinnor. Av de röstberättigade är majoriteten kvinnor, dvs. 51,2 procent. De kvinnliga kandidaternas andel ökade med en procentenhet jämfört med kommunalvalet år 2012. Bara

Gröna förbundet har kvinnlig majoritet bland sina kandidater. Av partiets kandidater är 57,9 procent kvinnor. Näst flest kvinnliga kandidater har Kristdemokraterna, där andelen kvinnor är 46,7 procent. Tredje flest har Svenska folkpartiet i Finland, 43,7 procent. Hos SDP, Vänsterförbundet, Centern och Samlingspartiet är andelen kvinnor av kandidaterna omkring 40 procent. Minst kvinnliga kandidater har Sannfinländarna, 25 procent av kandidaterna. (Figur 1)

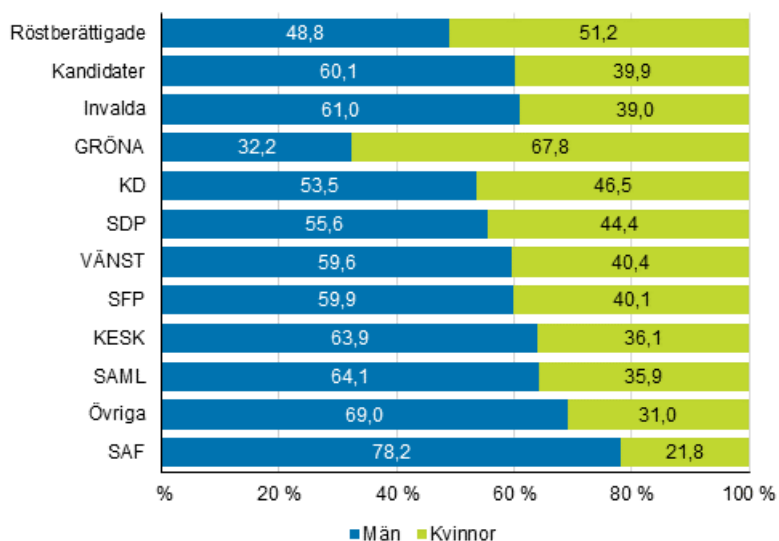
Andelen kvinnor av de invalda är 39 procent. Kvinnornas andel av de invalda ökade med nästan tre procentenheter från föregående val. I fullmäktige invaldes 3 959 personer som för närvarande inte är ledamöter. Av dem är något fler kvinnor (44 %).

Figur 1. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter kön i kommunalvalet 2017, %

En klar majoritet av Gröna förbundets invalda är kvinnor, omkring 68 procent. Fler kvinnor än genomsnittet finns också bland Kristdemokraternas (46,5 %) och SDP:s (44,4 %) invalda. Minst kvinnor invaldes i kommunernas fullmäktige från Sannfinländarna. Av Sannfinländarnas invalda är bara något över en femtedel kvinnor. (Figur 2)

Figur 2. Röstberättigade, kandidater och invalda (partivis) efter kön i kommunalvalet 2017, %

Kvinnornas andel av alla kandidater har hållit sig kring 40 procent under hela 2000-talet. Hos de flesta partierna har andelen kvinnor av partiets kandidater hållit sig på en ytterst oförändrad nivå. Bara Gröna förbundet och Vänsterförbundet har under de senaste åren klart ökat andelen kvinnor av sina kandidater.

Hos Gröna förbundet har andelen kvinnor av kandidaterna stigit med sju procentenheter från år 2000 och hos Vänsterförbundet med 5,6 procentenheter. (Tabell 2)

Kvinnornas andel av kandidaterna har alltid varit något större än av de invalda. I de tidigare kommunalvalen under 2000-talet har kvinnornas andel av de invalda varit 3–4 procentenheter lägre än kvinnornas andel av kandidaterna. I valet år 2017 minskade skillnaden med under en procentenhet.

Kvinnorna har varit i majoritet bland både kandidater och invalda för Gröna förbundet under 2000-talet. Redan i valet år 2012 var andelen kvinnor av de invalda lika stor som nu (68 %). I det förra valet ökade Kristdemokraterna allra mest kvinnornas andel av de invalda, med nästan åtta procentenheter. Också Vänsterförbundet ökade kvinnornas andel av de invalda mer än genomsnittet och fick fler fullmäktigeplatser än genomsnittet när det gäller kvinnliga ledamöter. Fler kvinnor än genomsnittet finns också bland SDP:s och SFP:s invalda.

Tabell 2. Andelen kvinnor av röstberättigade, kandidater och invalda efter parti i kommunalvalet åren 2000–2017, %

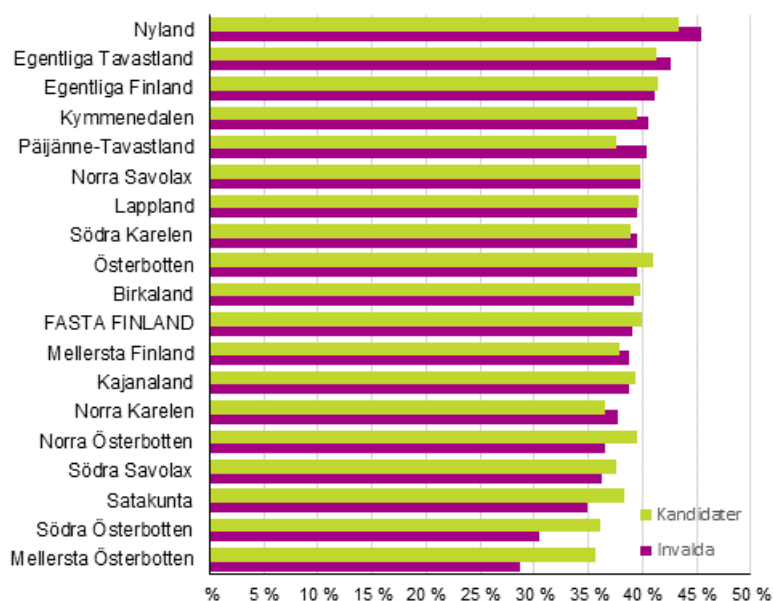
	2000		2004		2008		2012		2017	
Röstberättigade	51,8		51,6		51,5		51,4		51,2	
	Kandi- dater	Invalda	Kandi- dater	Invalda	Kandi- dater	Invalda	Kandi- dater	Invalda	Kandi- dater	Invalda
Totalt	38,2	34,4	39,9	36,4	40,4	36,7	38,8	36,2	39,9	39,0
Centern i Finland CENT	38,2	30,9	39,7	33,7	40,3	34,1	39,8	35,1	39,7	36,1
Samlingspartiet SAML	39,1	35,4	40,4	35,0	40,3	35,9	39,1	35,7	39,0	35,9
Sannfinländarna SAF	28,8	15,6	26,3	18,9	25,7	20,8	23,3	23,2	25,2	21,8
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	37,7	38,1	39,2	39,7	40,8	41,0	40,4	41,7	40,9	44,4
Gröna förbundet GRÖNA	50,7	58,9	52,9	62,7	56,8	64,3	56,8	68,1	57,9	67,8
Vänsterförbundet VÄNST	34,2	32,3	36,1	33,9	36,6	32,4	37,9	35,8	39,8	40,4
Svenska folkpartiet i Finland SFP	39,9	34,6	43,5	37,9	42,9	38,2	43,5	38,3	43,7	40,1
Kristdemokraterna i Finland KD	46,9	38,6	47,2	45,3	48,2	43,0	45,3	38,7	46,7	46,5
Övriga	32,0	30,9	34,6	31,5	33,6	34,0	32,8	29,7	33,8	31,0

Den högsta andelen kvinnliga kandidater har landskapet Nyland, (43,4 %), och den lägsta andelen Mellersta Österbotten, (35,7 %). Utöver Nyland finns det fler kvinnliga kandidater än genomsnittet bara i Egentliga Finland, Egentliga Tavastland och Österbotten. (Figur 3)

Flest kvinnor invaldes i kommunernas fullmäktige i Nyland. Av ledamöterna i de nya fullmäktige i kommunerna i Nyland är kvinnornas andel 46 procent. Också i Egentliga Tavastland, Egentliga Finland, Kymmenedalen och Päijänne-Tavastland är kvinnornas andel av de invalda över 40 procent.

Kvinnornas andel av de invalda är minst i landskapen Mellersta Österbotten (28,7 %) och Södra Österbotten (30,5 %). I dessa landskap blev också klart färre kvinnor invalda än som ställde upp som kandidater. Däremot är andelen kvinnor av de invalda i t.ex. Nyland, Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland och Norra Karelen större än deras andel av kandidaterna.

Figur 3. Kvinnornas andel av kandidaterna och de invalda efter landskap i kommunalvalet 2017, %

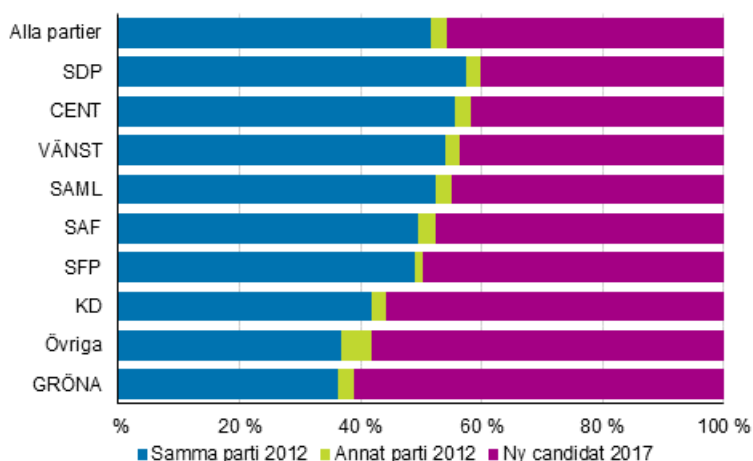

Av de invalda omkring 44 procent nya ledamöter

Av alla kandidater som partierna ställt upp var över hälften kandidater för samma parti också i kommunalvalet år 2012. Av kandidaterna var 2,6 procent kandidater för något annat parti i föregående val, omkring 46 procent är nya kandidater. Flest nya kandidater har Gröna förbundet, vars nya kandidater utgör omkring 60 procent. När det gäller SDP:s kandidater kandiderade nästan 60 procent också i föregående val antingen som kandidat för SDP eller något annat parti. Andelen kandidater som bytt parti och som kandiderat i båda valen utgör något under tre procent. (Figur 4)

Av alla kandidater är omkring en femtedel ledamöter i kommunfullmäktige. Flest fullmäktigeledamöter finns på Centerns listor, omkring 28 procent av partiets kandidater, och minst på Gröna förbundets listor, något under nio procent. Av nuvarande riksdagsledamöter ställer 162 upp som kandidater i kommunalvalet.

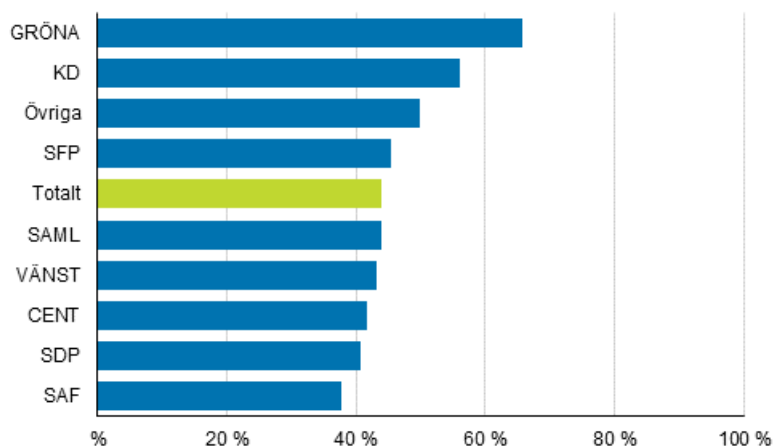
Figur 4. Andel som kandiderade år 2012 och nya kandidater av alla kandidater partivis i kommunalvalet 2017, %

I kommunernas fullmäktige invaldes 8 999 ledamöter av vilka 3 959, dvs. nästan 44 procent inte var fullmäktigeledamöter då valet förrättades. Givetvis har de partier som ökade sina mandat den största

andelen nya ledamöter av alla invalda. Av Gröna förbundet invalda är 66 procent inte ledamöter i nuvarande fullmäktige. Även om Sannfinländarna förlorade 425 mandat är andelen nya ledamöter av alla invalda också hos Sannfinländarna nära fyrtio procent. (Figur 5)

Figur 5. Andel nya ledamöter efter parti i kommunalvalet 2017, %

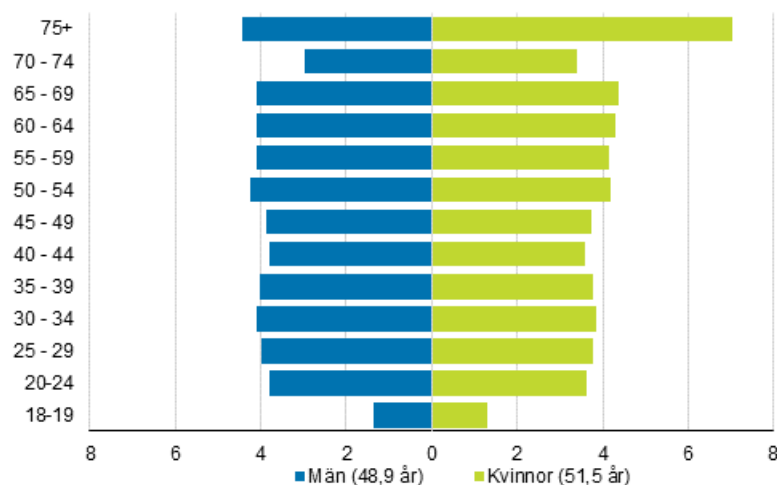
1.3. Åldersstruktur

De äldsta ledamöterna bland Vänsterförbundet, de yngsta bland Gröna Förbundet

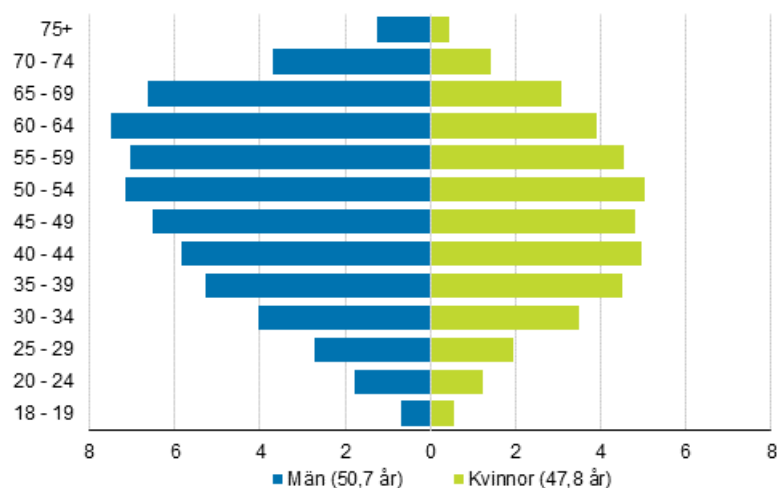
Kandidaterna är nu i genomsnitt något under ett år äldre än i föregående val och omkring 3,6 år äldre än kandidaterna år 2000. De kvinnliga kandidaterna är omkring tre år yngre än de manliga. Genomsnittsåldern är nu 50,7 år för de manliga kandidaterna och 47,8 år för de kvinnliga kandidaterna. De kvinnliga kandidaterna är i medeltal fyra år yngre än de kvinnliga röstberättigade, medan de manliga kandidaterna är två år äldre än de manliga röstberättigade. De röstberättigades genomsnittsålder har stigit med något under ett år från föregående kommunalval och från år 2000 med något under tre år. Männen genomsnittliga ålder på valdagen är nu 48,9 år och kvinnornas 51,5 år. (Tabell 3)

Kandidaternas köns- och åldersstruktur avviker i stor utsträckning från de röstberättigades (figurena 6 och 7). Ålderspyramiden liknar varken i den ena eller i den andra gruppen längre någon pyramid: de röstberättigades åldersfördelning påminner närmast om ett torn och kandidaternas om ensidig snurra, där man ser att både de yngsta och de äldsta åldersklasserna saknas och att männen är i majoritet. Hos de manliga kandidaterna är tyngdpunkten i åldersklasserna 50–64 år och hos de kvinnliga i åldersklasserna 40–54 år.

Figur 6. De röstberättigades åldersfördelning samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2017, %

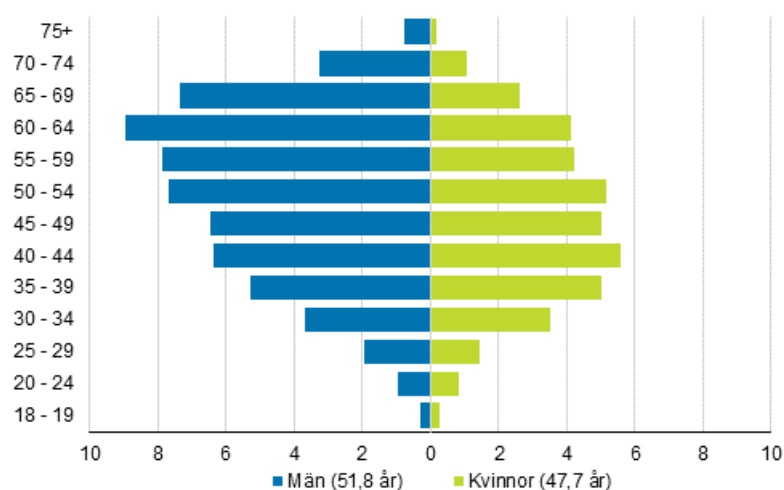

Figur 7. Kandidaternas åldersfördelning samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2017, %

De invalda i fullmäktige är i genomsnitt omkring 50 år. I föregående val år 2012 var de invaldas genomsnittliga ålder jämnt 50 år. Från valet år 2008 har de invaldas genomsnittliga ålder stigit med omkring ett år. De invalda männen genomsnittliga ålder är 51,8 år och de är omkring ett år äldre än de uppställda manliga kandidaterna. De invalda kvinnorna är i genomsnitt fyra år yngre än männen. De invalda kvinnornas genomsnittliga ålder är 47,7 år, vilket nästan är samma som den genomsnittliga åldern för de uppställda kvinnliga kandidaterna. Tyngdpunkten för de invalda männen ligger i åldersklassen 60–64 år. Deras andel är omkring nio procent av alla ledamöter. Den största gruppen kvinnor är 40–44-åringarna med en andel på 5,6 procent. (Figur 8)

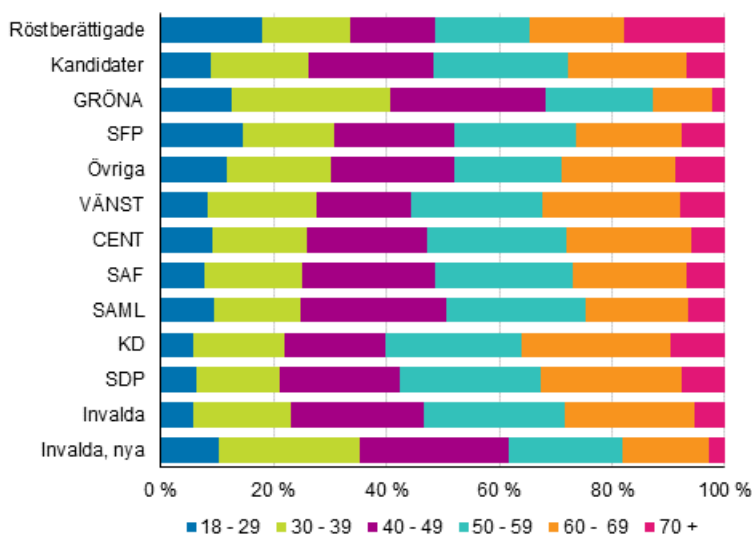
Figur 8. Invaldas åldersfördelning samt genomsnittsålder efter kön i kommunalvalet 2017, %

När man ser till parti har Kristdemokraterna de äldsta kandidaterna: andelen kandidater som fyllt 60 år är nästan 40 procent och genomsnittsåldern är 52,2 år. De yngsta kandidaterna finns hos Gröna förbundet. Av dem är nästan 45 procent yngre än 40 år och kandidaternas genomsnittliga ålder är 43,8 år. Av alla kandidater är omkring 29 procent yngre än 40 år och omkring 31 procent 60 år eller äldre. (Figur 9, Tabell 3)

Av alla invalda är omkring en fjärdedel yngre än 40 år och något under en tredjedel 60 år eller äldre. De äldsta invalda är de manliga kandidaterna för Vänsterförbundet, i genomsnitt 56 år. De yngsta är i sin tur de kvinnliga kandidaterna från Gröna förbundet – deras genomsnittsålder är 42 år. (Tabell 3)

Figur 9. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter åldersgrupp i kommunalvalet 2017, %

Tabell 3. Kandidaternas och de invaldas genomsnittsålder efter parti i kommunalvalet 2017

	Totalt		Män		Kvinnor	
	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda
Röstberättigade		50,3		48,9		51,5
Totalt	49,5	50,2	50,7	51,8	47,8	47,7
Centern i Finland CENT	49,5	50,1	50,9	51,3	47,5	48,0
Samlingspartiet SAML	49,0	49,2	49,8	50,5	47,6	47,0
Sannfinländarna SAF	49,8	48,8	50,4	50,0	47,9	44,5
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	51,4	52,5	52,7	54,7	49,7	49,9
Gröna förbundet GRÖNA	43,8	42,7	44,6	44,2	43,1	42,0
Vänsterförbundet VÄNST	50,4	53,1	51,9	55,9	48,2	49,1
Svenska folkpartiet i Finland SFP	47,9	49,7	49,2	51,4	46,2	47,1
Kristdemokraterna i Finland KD	52,2	52,8	52,4	53,6	51,9	51,8
Övriga	48,9	52,0	49,7	53,0	47,2	49,8

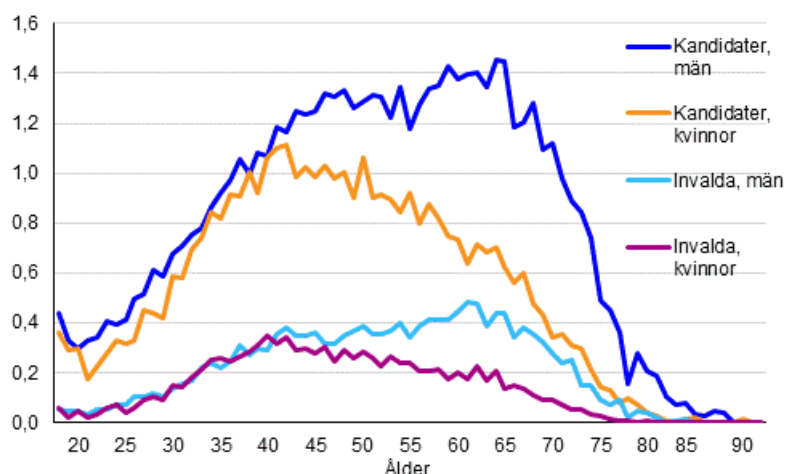
Kvinnornas intresse för att kandidera sjunker efter 40-årsåldern

Av männen är 0,9 procent kandidater och av kvinnorna 6 procent. Andelen kvinnliga kandidater är lägre i alla åldersklasser jämfört med andelen manliga. Andelen kandidater av åldersklasserna stiger brant hos kvinnorna fram till ungefär 40- och hos männen till 50-årsålder. Ända fram till ungefär 40-årsålder är deltagaraktiviteten hos kvinnor bara något lägre än hos män, men efter det ökar skillnaden. När kvinnornas deltagaraktivitet börjar sjunka efter 40-årsålder, sjunker männens deltagaraktivitet först vid 70-årsålder till samma nivå som den är hos män i 40-årsåldern.

De manliga kandidaternas andel av åldersklassen är som störst mellan åldrarna 58–64 år, då omkring 1,4–1,5 procent av varje 1-årsklass är uppställd som kandidat. Av kvinnorna ställer flest upp som kandidater mellan åldrarna 40 och 50 år, 0,9–1,1 procent av åldersklassen. (Figur 10)

Andelen invalda av åldersklasserna följer kandidaternas andel av åldersklasserna. Ju större andel av åldersklassen har varit uppställda i valet desto större andel har sannolikt också blivit invald. I förhållande till åldersklassens storlek invaldes flest män som var 60 år eller äldre. När det gäller kvinnorna var flest invalda i fullmäktige något över 40 år.

Figur 10. Kandidaternas och de invaldas andel av åldersklassen efter kön i kommunalvalet 2017, %

Centerns kandidater i majoritet i små kommuner

I kommuner med ett litet invånarantal, mindre än 20 000 invånare, har Centern en maktposition. I kommuner med mindre än 5 000 invånare har rentav 40 procent av kandidaterna ställts upp av Centern. Näst mest och tredje mest kandidater i kommuner av denna storleksklass har SDP och Samlingspartiet ställt upp. I stora städer med över 100 000 invånare är Centerns andel av kandidaterna något över tio procent. (Tabell 4)

I de större kommunerna uppnår inget parti en lika stor andel av kandidaterna som Centern i de små kommunerna. I kommuner med 20 000–99 999 invånare är andelen SDP:s kandidater drygt en femtedel och Samlingspartiets något under en femtedel av alla kandidater.

I de största kommunerna med över 100 000 invånare är partifördelningen betydligt jämnare: flest kandidater också i de större städerna har uppställts av Samlingspartiet och SDP, båda partiernas andel av kandidaterna är 15,5 procent. I de stora städerna har också Gröna förbundet, Vänsterförbundet och FKP fler kandidater än genomsnittet. Andelen Sannfinländare av alla kandidater varierar inte nämnvärt efter kommunstorlek.

I kommuner med mindre än 20 000 invånare fick Centern flest mandat i kommunfullmäktige. I kommuner med mindre än 5 000 invånare är upp till hälften av de invalda sådana som invalts på Centerns mandat, i kommuner med 5 000–19 999 invånare en tredjedel. I medelstora kommuner med 20 000–99 999 invånare avgick SDP med segern. I dessa kommuner är omkring en fjärdedel av de invalda SDP:s kandidater. I de största städerna, med över 100 000 invånare, invaldes i fullmäktige flest kandidater för Samlingspartiet.

Tabell 4. Kandidaternas och de invaldas partifördelning efter kommunstorlek i kommunalvalet 2017, %

	Totalt		Kommunens storleksklass (folkmängd i slutet av år 2016)									
	Kandi- dater	In- valda	- 4 999		5 000 - 9 999		10 000 - 19 999		20 000 - 99 999		100 000+	
	Kandi- dater	In- valda	Kandi- dater	In- valda	Kandi- dater	In- valda	Kandi- dater	In- valda	Kandi- dater	In- valda	Kandi- dater	In- valda
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Centern i Finland CENT	22,2	31,4	40,0	49,3	28,5	34,8	23,0	28,1	15,4	17,5	10,5	10,0
Samlingspartiet SAML	17,1	16,6	15,0	12,9	16,1	14,2	17,9	16,7	19,1	20,5	15,5	24,6
Sannfinländarna SAF	11,4	8,6	13,3	8,4	10,0	7,5	12,3	9,3	10,7	9,3	11,6	8,5
Finlands Social- demokratiska Parti SDP	18,2	18,9	14,2	14,0	17,6	17,2	19,1	20,1	21,8	24,6	15,5	19,4
Gröna förbundet GRÖNA	7,7	5,9	2,4	1,7	4,1	3,2	5,7	5,4	10,2	10,0	13,9	19,1
Vänster- förbundet VÄNST	9,5	7,3	6,0	5,6	9,2	7,6	8,1	6,4	10,5	8,6	12,7	10,4
Svenska folkpartiet i Finland SFP	3,9	5,2	1,3	1,7	5,8	9,0	5,5	8,3	2,9	3,5	4,7	2,8
Krist- demokraterna i Finland KD	5,9	3,5	3,6	2,7	4,8	3,2	6,1	4,2	6,4	4,2	7,9	3,4
Övriga	4,0	2,7	4,4	3,7	3,8	3,3	2,2	1,5	2,9	1,9	7,6	1,8

1.4. Utländsk bakgrund

Under en procent av kandidaterna med främmande språk invaldes

Kandidaternas språkfördelning följer i huvuddrag befolkningens språkfördelning i landskapen. Antalet svenskspråkiga kandidater är något fler (5,6 %) än antalet svenskspråkiga röstberättigade (4,7 %). I Nyland är de svenskspråkiga aktivare, deras andel av kandidaterna är 13,4 procent, medan deras andel av de röstberättigade är 8,0 procent.

Av de röstberättigade talar 5,7 procent något annat språk än de inhemska. Andelen kandidater med ett främmande språk som modersmål är betydligt mindre, bara 2,2 procent. Andelen kandidater med främmande modersmål har dock ökat något från valet år 2012, då deras andel av alla kandidater var 1,8 procent.

Det finns en underrepresentation av kandidater med ett främmande modersmål på 3,5 procentenheter. Det innebär alltså att det finns färre kandidater med ett främmande språk som modersmål än det finns röstberättigade med ett främmande modersmål. Största delen av underrepresentationen finns inom de områden där andelen personer med ett främmande modersmål är störst i förhållande till folkmängden, dvs. i Nyland – särskilt i huvudstadsregionen – och i Egentliga Finland. I Nyland finns det 7,1 procentenheter färre och i Egentliga Finland 3,7 procentenheter färre än det finns röstberättigade av dem. (Tabell 5)

Av de invalda talar mindre än en procent ett främmande språk som modersmål, dvs. färre än antalet uppställda kandidater och betydligt färre än det finns röstberättigade med ett främmande språk. Flest personer med ett främmande språk som modersmål invaldes i huvudstadsregionens fullmäktige. Av

ledamöterna i de nya fullmäktige är fem procent personer med ett främmande språk. I kommunerna i Södra Karelen, Södra Österbotten, Mellersta Österbotten och Kajanaland invaldes inte en enda person med ett främmande språk som modersmål i kommunfullmäktige.

Av de svenskspråkiga invaldes fler (6,5 %) än vad deras andel är av kandidaterna eller de röstberättigade. Flest svenskspråkig invaldes i Österbotten, där 67 procent av de invalda är svenskspråkiga. Av de röstberättigade är ungefär hälften svenskspråkiga i Österbotten. Också i Nyland invaldes över två gånger så många svenskspråkiga (17,7 %) som deras andel av de röstberättigade. Däremot är andelen svenskspråkiga ledamöter (5,1 %) i Mellersta Österbotten mindre än andelen av befolkningen (9,2 %).

Tabell 5. Röstberättigade, kandidater och invalda efter modersmål och landskap i kommunalvalet 2017, %

Landskap	Röstberättigade			Kandidater			Invalda		
	Finska, samiska	Svenska	Annat språk	Finska, samiska	Svenska	Annat språk	Finska, samiska	Svenska	Annat språk
FASTA FINLAND	89,6	4,7	5,7	92,2	5,6	2,2	92,7	6,5	0,7
Nyland	81,1	8,0	10,9	82,8	13,4	3,8	80,3	17,7	2,0
-									
Huvudstadsregionen	80,9	5,6	13,5	82,9	11,6	5,5	81,7	13,4	5,0
Egentliga Finland	88,7	5,7	5,7	91,1	6,9	2,0	93,5	5,8	0,7
Satakunta	96,9	0,3	2,7	98,5	0,3	1,2	99,4	0,2	0,4
Egentliga Tavastland	96,3	0,4	3,4	98,7	0,4	0,9	99,2	0,6	0,3
Birkaland	95,7	0,4	4,0	98,1	0,3	1,6	99,2	0,4	0,4
Päijänne-Tavastland	95,6	0,3	4,1	98,3	0,2	1,5	99,3	0,0	0,7
Kymmenedalen	94,2	0,8	5,0	95,7	1,3	3,0	97,6	2,0	0,4
Södra Karelen	94,8	0,2	5,0	96,7	0,0	3,3	100,0	0,0	0,0
Södra Savolax	97,3	0,2	2,6	98,0	0,0	2,0	99,2	0,0	0,8
Norra Savolax	97,5	0,1	2,4	97,9	0,3	1,8	99,2	0,6	0,2
Norra Karelen	96,8	0,1	3,1	97,9	0,2	1,9	99,2	0,0	0,8
Mellersta Finland	97,1	0,2	2,7	98,1	0,0	1,9	99,0	0,0	1,0
Södra Österbotten	97,7	0,3	1,9	98,1	0,3	1,6	100,0	0,0	0,0
Österbotten	45,5	49,5	5,1	44,4	51,7	3,9	30,9	67,4	1,7
Mellersta Österbotten	88,5	9,2	2,3	89,9	8,6	1,5	94,9	5,1	0,0
Norra Österbotten	97,6	0,2	2,2	98,5	0,4	1,1	99,2	0,1	0,7
Kajanaland	97,7	0,1	2,2	97,9	0,2	1,9	100,0	0,0	0,0
Lappland	97,6	0,2	2,2	98,4	0,2	1,4	99,6	0,0	0,4

Bland kandidaterna med ett inhemskt språk som modersmål är andelen samiska kandidater större än genomsnittet. Av de samiskspråkiga röstberättigade kandiderar 2,5 procent. Av alla röstberättigade kandiderar i genomsnitt 0,8 procent. (Tabell 6)

Det är betydligt mer sällsynt att kandidater med ett främmande språk som modersmål ställer upp som kandidater. Sammanlagt 727 av kandidaterna talar ett främmande språk som modersmål. Det är 0,3 procent av alla röstberättigade med ett främmande modersmål. Den största gruppen är den ryska, 164 kandidater, och den näst största den estniska, 72 kandidater. (Tabell 6)

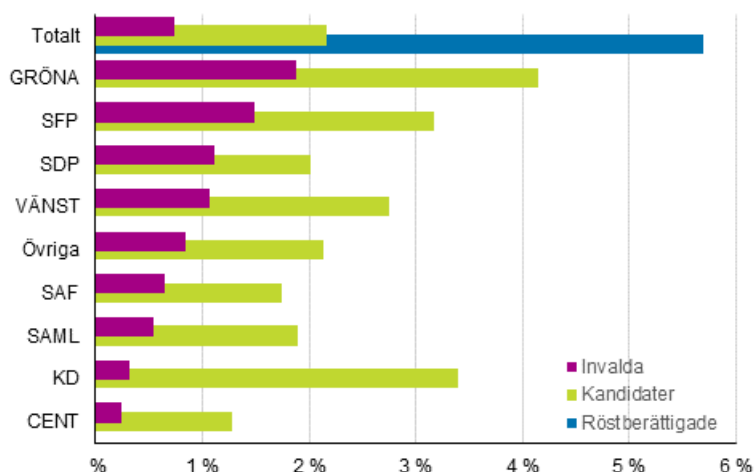
I fullmäktige invaldes totalt 66 personer med ett främmande språk som modersmål. Den enda gruppen med främmande språk som modersmål som översteg 10 personer var den somaliska med 11 invalda.

Tabell 6. Röstberättigade och kandidater efter modersmål, specificerat enligt de största språkgrupperna, i kommunalvalet 2017, %

Språk	Röstberättigade		Kandidater	
	Antal		Antal	% av röstberättigade
Alla språk totalt	4 390 971		33 607	0,8
finska	3 930 811		30 965	0,8
svenska	208 424		1 877	0,9
samiska	1 458		36	2,5
Främmande språk tot.	250 278		727	0,3
ryska	57 531		164	0,3
estniska	39 122		72	0,2
arabiska	10 489		44	0,4
engelska	14 058		40	0,3
kurdiska	8 057		40	0,5
turkiska	5 380		39	0,7
somaliska	10 199		31	0,3
persiska	6 267		22	0,4
spanska	5 969		21	0,4
tyska	5 425		21	0,4
bosniska	1 476		16	1,1
albanska	3 228		14	0,4
franska	6 013		12	0,2
ungerska	2 383		12	0,5
holländska	1 442		12	0,8
portugisiska	1 907		11	0,6

Flest kandidater med främmande modersmål har Gröna förbundet, 4,2 procent av kandidaterna, och näst flest Kristdemokraterna (3,4 %). Den minsta andelen med främmande modersmål har Centern (1,3 %). Också när det gäller de invalda hade Gröna förbundet flest personer med ett främmande språk som modersmål och minst Centern. Däremot har Kristdemokraterna näst minst invalda med främmande modersmål (1,3 %), även om partiet hade näst mest kandidater med ett främmande modersmål efter Gröna förbundet. (Figur 11)

Figur 11. Andelen personer med främmande modersmål av röstberättigade, kandidater och invalda partivís i kommunalvalet 2017, %

Kandidater med utländsk bakgrund fortfarande ganska ovanliga

Man kan också granska befolkningen med utländsk bakgrund efter personens härkomst. Av de röstberättigade har 94,1 procent och av kandidaterna 97,8 procent finländsk bakgrund, dvs. de har minst en förälder som är född i Finland. Utländsk bakgrund har alltså något under sex procent av de röstberättigade och drygt två procent av kandidaterna. Fr.o.m. år 2008 har andelen personer med utländsk bakgrund ökat mer bland de röstberättigade än bland kandidaterna. (Tabell 7)

Både bland de röstberättigade (0,2 %), kandidaterna (0,1 %) och de invalda finns det fortfarande ganska få invandrare i andra generationen, dvs. som själva är födda i Finland, men vars föräldrar är födda utomlands. När det gäller första generationens invandrare (personen själv och föräldrarna är födda utomlands) finns det en klar underrepresentation bland både kandidaterna och de invalda. Av alla röstberättigade tillhör 5,7 procent denna grupp, medan 2,2 procent av kandidaterna och 0,7 procent av de invalda gör det. Fr.o.m. år 2008 har andelen personer med utländsk bakgrund av de invalda stigit från 0,3 procent till 0,7 procent.

Tabell 7. Andelen med utländsk bakgrund (personer vars båda föräldrar är födda utomlands) av kandidaterna och de invalda i kommunalvalet 2008–2017, %

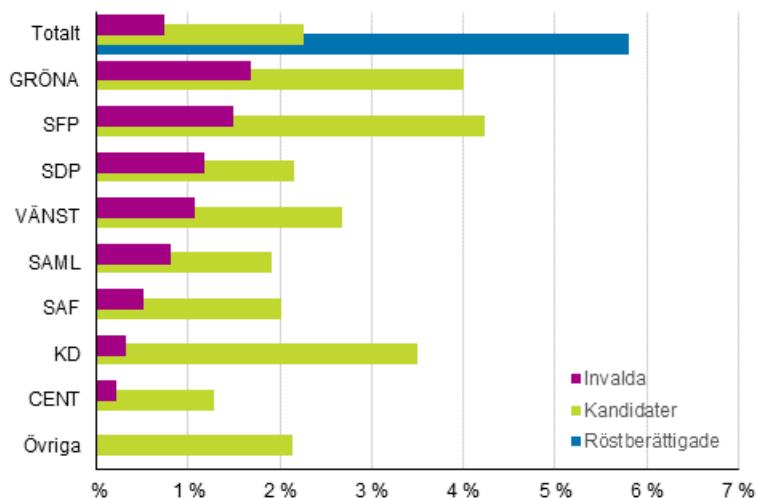
	Röstberättigade		Kandidater		Invalda	
	Personer	%	Personer	%	Personer	%
2008						
Totalt	4 196 522	100,0	38 505	100,0	10 412	100,0
Med finländsk bakgrund	4 061 481	96,8	37 929	98,5	10 373	99,6
Föräldrar födda utomlands, själv i Finland	3 212	0,1	30	0,1	6	0,1
Föräldrar födda utomlands, själv utomlands	131 829	3,1	546	1,4	33	0,3
2012						
Totalt	4 303 061	100,0	37 124	100,0	9 674	100,0
Med finländsk bakgrund	4 111 553	95,6	36 402	98,1	9 624	99,5
Föräldrar födda utomlands, själv i Finland	5 086	0,1	31	0,1	5	0,1
Föräldrar födda utomlands, själv utomlands	186 422	4,3	691	1,9	45	0,5
2017						
Totalt	4 394 748	100,0	33 618	100,0	8 999	100,0
Med finländsk bakgrund	4 135 837	94,1	32 862	97,8	8 933	99,3
Föräldrar födda utomlands, själv i Finland	9 512	0,2	23	0,1	4	0,0
Föräldrar födda utomlands, själv utomlands	249 399	5,7	733	2,2	62	0,7

Granskat efter parti hade SFP flest kandidater med utländsk bakgrund, 4,2 procent av kandidaterna. Minst kandidater med utländsk bakgrund hade Centern (1,2 %) och Samlingspartiet (1,8 %). I genomsnitt fler kandidater med utländsk bakgrund finns också bland kandidaterna för Gröna Förbundet, Kristdemokraterna, FKP och Vänsterförbundet. (Figur 12)

Den största andelen personer med utländsk bakgrund av de invalda har Gröna förbundet (1,7 %) och näst mest SFP (1,5 %).

Den minsta andelen personer med utländsk bakgrund av de invalda har Centern, 0,2 procent av de invalda.

Figur 12. Andelen personer med utländsk bakgrund (vars båda föräldrar är födda utomlands) av de röstberättigade, kandidater och de invalda partivis i kommunalvalet 2017, %

Totalt 462 kandidater har dubbelt medborgarskap

Bland kandidaterna finns det över 60 olika länders medborgare, även om andelen utländska medborgare är under en procent av alla kandidater. Av de röstberättigade är fyra procent utländska medborgare. Sammanlagt kandiderar 263 utländska medborgare. Den största medborgargruppen är Estland med 50 kandidater och därefter kommer Sverige med 30 kandidater och Ryssland med 28 kandidater.

Sammanlagt kandiderar 462 personer med finskt medborgarskap som också är medborgare i ett annat land. Deras andel av alla kandidater är 1,4 procent. Av alla röstberättigade har sammanlagt nästan 75 000, dvs. 1,7 procent, ett dylikt dubbelt medborgarskap. Flest personer med dubbelt medborgarskap finns det hos den ryska gruppen, 105 kandidater, och näst mest hos den svenska gruppen, 58 kandidater.

Av de invalda är 17 utländska medborgare. Antalet invalda som utöver finskt medborgarskap har ett annat lands medborgarskap, uppgick till 48 personer.

Tabell 8. Röstberättigade och kandidater efter medborgarskap i kommunalvalet 2017

Medborgarskap	Röstberättigade		Kandidater	
	1:a medborgarskap	2:a medborgarskap	1:a medborgarskap	2:a medborgarskap
Alla medborgarskap	4 391 009	74 733	33 618	462
Finska medborgare	4 217 752	..	33 355	..
Utländska medborgare	173 257	74 733	263	462
Ryssland	22 637	22 266	28	105
Sverige	6 293	4 309	30	58
Turkiet	3 383	2 254	..	37
Iran	2 101	3 100	..	25
Estland	40 290	3 260	50	19
Tyskland	3 763	1 595	..	17
Afghanistan	2 262	1 885	..	10
Nederländerna	1 249	303	10	..

1.5. Utbildningsnivå

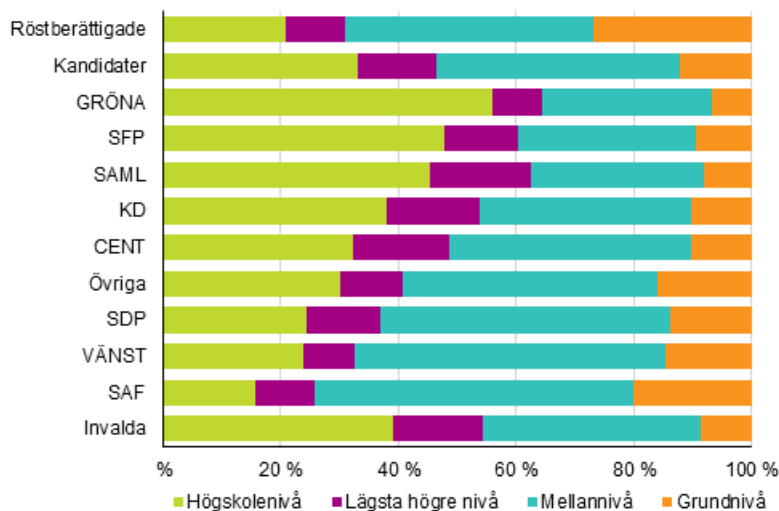
Över hälften av ledamöterna i Nyland har examen på högskolenivå

Till sin utbildning avviker kandidaterna klart från de röstberättigade. Av kandidaterna har nästan 90 procent någon form av examen efter grundnivån, medan 73 procent av de röstberättigade har avlagt examen efter grundnivå. Till en viss del förklaras detta av att det finns väldigt få representanter för de äldre åldersgrupperna, vars utbildningsnivå i allmänhet är svagare än de yngre. Minst lägre högskoleexamen har 31 procent av de röstberättigade och 46 procent av kandidaterna. (Figur 13)

Den högsta utbildningsnivån har Gröna förbundets kandidater. Av dem har över hälften avlagt högskoleexamen, då examen på motsvarande nivå har avlagts av en tredjedel av alla kandidater och av ungefär en femtedel av de röstberättigade. Också hos SFP, Samlingspartiet och Kristdemokraterna finns det fler kandidater som avlagt högskoleexamen än bland kandidaterna i genomsnitt.

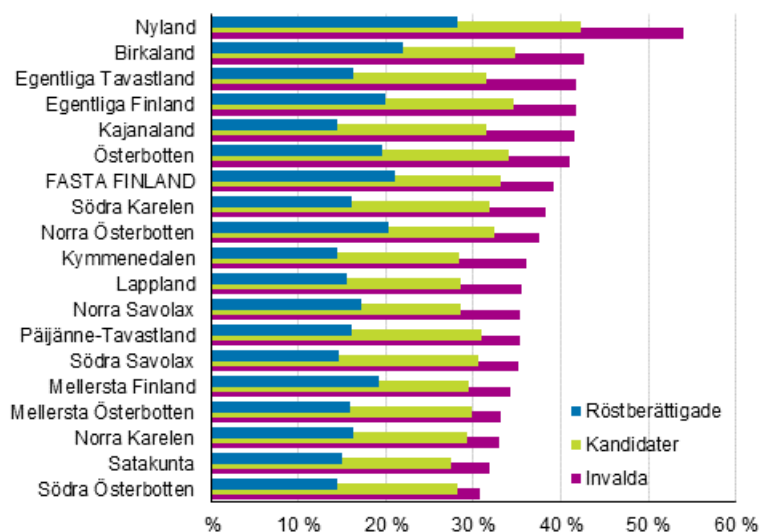
De invalda i kommunfullmäktige är högre utbildade än de röstberättigade och de uppställda kandidaterna. Av de invalda har omkring 40 procent examen på högskolenivå och omkring nio procent har enbart utbildning på grundnivå.

Figur 13. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter utbildningsnivå i kommunalvalet 2017, %

Kandidaternas utbildningsnivå avspeglar skillnaderna i utbildningsstruktur i regionerna. I Nyland är andelen högutbildade både av de röstberättigade, kandidaterna och de invalda större än i övriga delar av landet (Figur 14). I Nyland har över 40 procent av kandidaterna avlagt examen på högskolenivå. I andra delar av landet stannar andelen kandidater som har avlagt examen på högskolenivå under 35 procent. Bland dem som invalts i fullmäktige i kommunerna i Nyland har också en betydligt större andel examen på högskolenivå. Av de invalda har 54 procent högskoleexamen, medan andelen i övriga landskap är över tio procentenheter lägre.

Figur 14. Andelen som avlagt högskoleexamen av röstberättigade, kandidater och invalda efter landskap i kommunalvalet 2017, %

1.6. Arbetsmarknadsställning

Merparten av de invalda med i arbetslivet

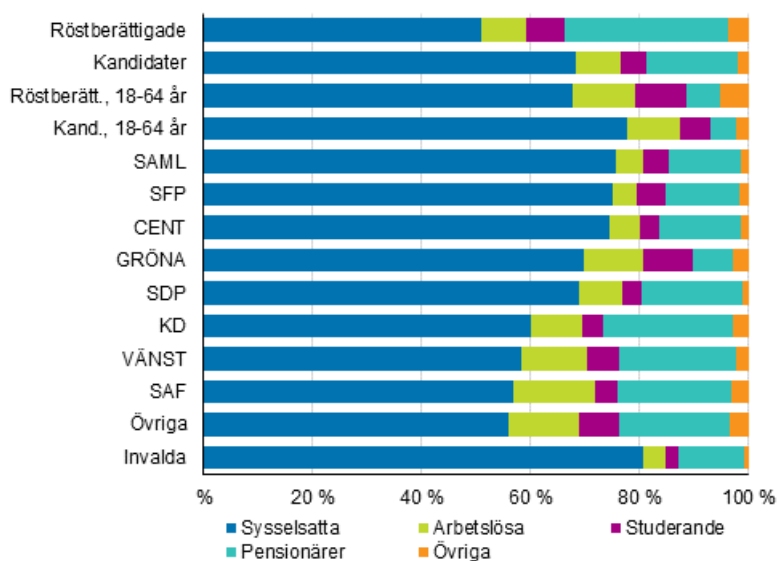
Av kandidaterna är 68 procent sysselsatta och arbetslösa är lika många som bland de röstberättigade, något över åtta procent. Andelen pensionärer bland kandidaterna är klart färre, dvs. bara något under 17 procent av kandidaterna. När man granskar den arbetsföra befolkningen (18–64-åringar) är omkring 78 procent av kandidaterna sysselsatta, medan andelen sysselsatta bland röstberättigade i samma ålder är tio procentenheter lägre. Bland röstberättigade i den här åldersgruppen finns det klart fler studerande och andra personer utanför arbetskraften än bland kandidaterna. (Figur 15)

Av de röstberättigade har ungefär hälften arbete. Andelen arbetslösa är åtta procent och andelen pensionärer nästan 30 procent. Bland de röstberättigade är sju procent studerande och omkring fyra procent är av andra orsaker utanför arbetskraften.

Flest sysselsatta finns bland Samlingspartiets, SFP:s och Centerns kandidater, av vilka ungefär 75 procent har arbete. Bland dessa partier är arbetslösheten mer ovanlig än i genomsnitt. Flest studerande har Gröna förbundet, nio procent av kandidaterna är studerande. Flest kandidater som är pensionerade har Kristdemokraterna, Vänsterförbundet och Sannfinländarna. Över en femtedel av deras kandidater är pensionärer.

Av de invalda är en ännu större andel än av kandidaterna med i arbetslivet, dvs. över 80 procent av de invalda är sysselsatta. Andelen pensionärer är 12 procent och andelen arbetslösa fyra procent av de invalda.

Figur 15. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter huvudsaklig verksamhet i kommunalvalet 2017, %

Det relativa sysselsättningstalet bland invalda nästan 90 procent

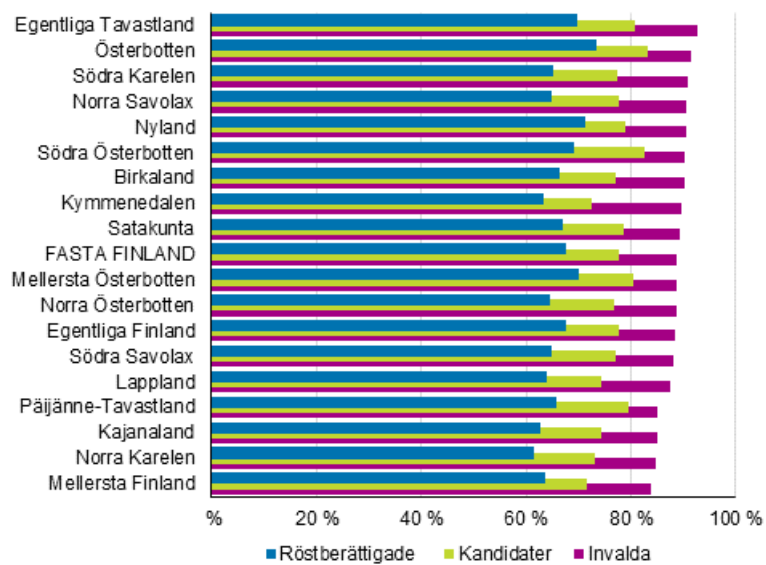
Det relativa sysselsättningstalet räknas som procentandelen 18–64-åriga sysselsatta av befolkningen i samma ålder. Av alla kandidater i åldern 18–64 år är 78 procent sysselsatta. De röstberättigades relativa sysselsättningstal är tio procentenheter lägre. Kandidaternas relativa sysselsättningstal följer regionalt sett de allmänna relativa sysselsättningstalen i landskapen. Där det relativa sysselsättningstalet för hela befolkningen är högt, är det högt också för kandidaterna. Österbotten har det högsta relativa sysselsättningstalet för hela befolkningen, 73,5 procent och där är också över 83 procent av kandidaterna med i arbetslivet. I Norra Karelen, där det allmänna relativa sysselsättningstalet är landets lägsta, är på motsvarande sätt kandidaternas sysselsättning också lägre än genomsnittet. (Figur 16, Tabell 9)

Det relativa sysselsättningstalet för kandidaterna ligger närmast de röstberättigades i Nyland och Mellersta Finland, där kandidaternas relativa sysselsättningstal är 7,8 procentenheter högre än de röstberättigades. Den största skillnaden finns för sin del i Päijänne-Tavastland dvs. 13,6 procentenheter. Där är det relativa sysselsättningstalet för kandidaterna 79,5 procent och för de röstberättigade 65,8 procent.

De invaldas relativa sysselsättningstal är högt, 89 procent på hela landets nivå. Det är elva procentenheter högre än bland kandidaterna och drygt 20 procentenheter högre än bland de röstberättigade. De regionala variationerna är också stora. De invaldas relativa sysselsättningstal varierar från Egentliga Tavastlands 93 procent till Mellersta Finlands 84 procent.

Figur 16. De röstberättigades, kandidaternas (18–64 år) och de invaldas relativa sysselsättningstal efter landskap i kommunalvalet 2017, %

Tabell 9. De röstberättigades, kandidaternas (18–64 år) och de invaldas relativa sysselsättningstal efter kön och landskap i kommunalvalet 2017, %

Landskap	Totalt			Män			Kvinnor		
	Röst-berättigade	Kandidater	Invalda	Röst-berättigade	Kandidater	Invalda	Röst-berättigade	Kandidater	Invalda
Fasta Finland	67,8	77,6	88,8	66,2	76,8	88,7	69,3	78,7	89,0
Nyland	71,3	79,1	90,6	70,3	79,6	90,2	72,3	78,4	90,7
Egentliga Finland	67,8	77,8	88,4	66,1	76,3	87,6	69,4	79,7	89,4
Satakunta	66,9	78,6	89,5	65,3	77,5	87,9	68,7	80,2	91,6
Egentliga Tavastland	69,8	80,9	92,6	68,6	79,2	93,0	71,0	83,1	92,3
Birkaland	66,4	77,0	90,1	64,9	76,4	91,7	68,1	77,8	87,9
Päijänne-Tavastland	65,8	79,5	85,1	64,6	78,3	85,1	67,1	81,3	85,1
Kymmenedalen	63,5	72,4	89,7	61,3	72,7	89,8	65,8	71,9	89,4
Södra Karelen	65,1	77,5	91,0	62,9	76,9	92,2	67,5	78,4	89,0
Södra Savolax	64,8	77,1	88,4	62,0	77,7	88,8	67,8	76,3	87,1
Norra Savolax	64,8	77,8	90,9	62,6	77,1	90,0	67,1	78,7	91,4
Norra Karelen	61,4	73,0	84,7	58,7	69,8	80,9	64,3	78,2	90,4
Mellersta Finland	63,8	71,5	83,8	62,4	71,0	85,3	65,1	72,3	82,1
Södra Österbotten	69,1	82,5	90,0	67,6	81,8	91,5	70,6	83,7	87,5
Österbotten	73,5	83,2	91,4	72,3	82,0	89,8	74,8	84,8	93,5
Mellersta Österbotten	70,2	80,3	89,2	69,8	80,5	89,9	70,5	80,0	85,7
Norra Österbotten	64,5	76,7	88,5	63,4	74,9	88,9	65,6	79,2	88,0
Kajaland	62,6	74,3	85,1	58,9	73,9	83,3	66,7	74,8	87,5
Lappland	63,9	74,3	86,9	61,0	72,4	86,3	67,0	76,9	88,8

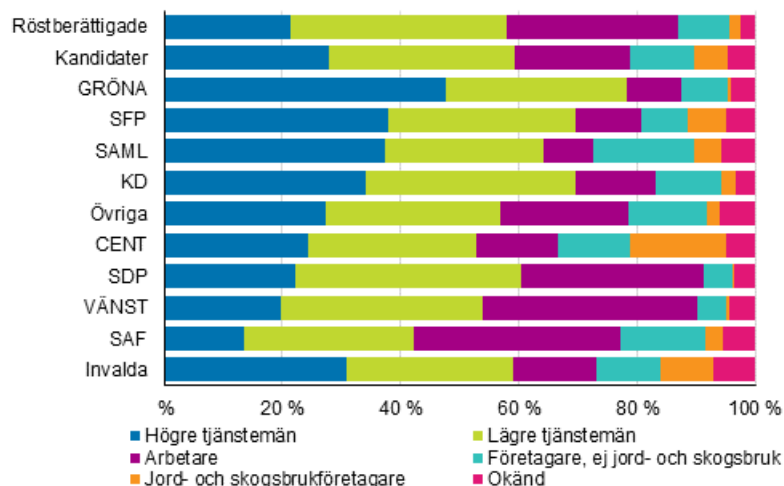
Flest företagare hos Centern och Samlingspartiet

Av alla sysselsatta kandidater är nästan 30 procent högre tjänstemän och av alla sysselsatta röstberättigade omkring 20 procent. Flest högre tjänstemän, dvs. nästan hälften av de sysselsatta kandidaterna, har Gröna förbundet. Också av SFP:s och Samlingspartiets kandidater är nästan 40 procent högre tjänstemän. Minst högre tjänstemän finns bland Sannfinländarnas (13,5 %) och Vänsterförbundets (19,6 %) kandidater. (Figur 17)

Av alla sysselsatta kandidater är 16,4 procent företagare och av alla röstberättigade 10,5 procent. Flest företagare finns det bland Centerns kandidater, (28,4 %), av vilka över hälften är jord- och skogsbruksföretagare. Också av Samlingspartiets kandidater är drygt en femtedel företagare, dock med tyngdpunkten på andra än jord- och skogsbruksföretagare. Vänsterförbundet och SDP har den största andelen arbetare bland sina kandidater, drygt en tredjedel, och SDP omkring 31 procent.

Av de invalda är nästan 60 procent tjänstemän, 14 procent arbetare, nio procent jord- och skogsbruksföretagare och 11 procent andra företagare.

Figur 17. Sysselsatta röstberättigade, kandidater (partis) och invalda efter socioekonomisk ställning i kommunalvalet 2017, %

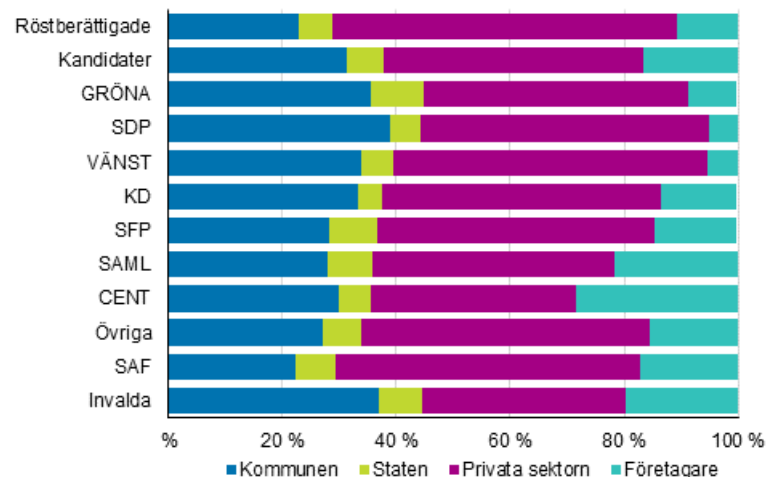
Den offentliga sektorn sysselsätter fler kandidater och invalda än röstberättigade

Av kandidaterna är 78 procent sysselsatta. Omkring 46 procent av dem är löntagare inom den privata sektorn, 16 procent är företagare, 6,5 procent är löntagare inom staten och 31 procent inom kommunen. Det finns mycket stora partisvariationer i typen av arbetsgivare. Flest löntagare inom den privata sektorn finns bland Vänsterförbundets, Sannfinländarnas och SDP:s kandidater, av vilka över hälften arbetar inom den privata sektorn. Den lägsta andelen löntagare inom den privata sektorn har Centern, dvs. 36 procent.

Av Centerns kandidater är 30 procent företagare och av dem verkar största delen inom lantbruket. Lägst antal företagare har SDP (5,2 %). Den offentliga sektorn sysselsätter allra mest Gröna förbundets kandidater: 36 procent får sin lön från kommunen och 9,4 procent från staten. Näst mest sysselsätter den offentliga sektorn SDP:s kandidater, 39 procent är kommunanställda och 5,5 procent statsanställda. Lägst antal kandidater inom den offentliga sektorn finns bland Sannfinländarnas kandidater, av vilka under 30 procent arbetar inom den offentliga sektorn. (Figur 18)

Av de invalda är 37 procent kommunanställda. Av de sysselsatta ledamöterna arbetar 7,5 procent inom den statliga sektorn, 36 procent inom den privata sektorn och 20 procent som företagare.

Figur 18. Röstberättigade, kandidater (partis) och invalda efter arbetsgivarsektor i kommunalvalet 2017, %

Mest sysselsätter den offentliga sektorn kandidater och invalda i de största kommunerna med över 50 000 invånare. I dessa kommuner arbetar omkring 40 procent av kandidaterna, eller t.o.m. fler, inom den kommunala eller statliga sektorn och av de invalda något under 60 procent. I dessa kommuner är andelen kandidater sysselsatta särskilt inom den statliga sektorn större än i de små kommunerna. I små kommuner med mindre än 5 000 invånare, är företagarnas andel av sysselsatta kandidater nästan en fjärdedel och av de invalda rejält över en fjärdedel. (Tabell 10)

Tabell 10. Röstberättigade, kandidater och invalda efter arbetsgivarsektor och kommunstorlek i kommunalvalet 2017

Kommunens storleksklass	Totalt	Offentliga sektorn			Privata sektorn	Företagare
		Totalt	Kommunen	Staten		
Röstberättigade						
Totalt	100,0	28,9	23,1	5,8	60,4	10,5
-1 999	100,0	30,1	26,9	3,2	46,7	22,8
2 000-4 999	100,0	29,8	26,7	3,2	49,2	20,7
5 000-9 999	100,0	29,4	25,5	3,9	54,2	16,2
10 000-19 999	100,0	28,5	24,7	3,8	57,9	13,5
20 000-49 999	100,0	27,9	23,4	4,5	61,6	10,3
50 000-99 999	100,0	32,5	26,3	6,2	57,9	9,5
100 000+	100,0	27,9	20,3	7,7	64,6	7,5
Kandidater						
Totalt	100,0	37,8	31,3	6,5	45,6	16,4
-1 999	100,0	37,8	33,8	4,0	35,6	26,6
2 000-4 999	100,0	35,6	31,1	4,4	39,7	24,6
5 000-9 999	100,0	35,5	30,7	4,8	43,0	21,4
10 000-19 999	100,0	37,6	32,7	4,9	44,5	17,9
20 000-49 999	100,0	37,2	30,9	6,3	49,7	13,0
50 000-99 999	100,0	43,1	34,8	8,3	45,0	11,8
100 000+	100,0	39,7	28,6	11,1	51,7	8,4
Invalda						
Totalt	100,0	44,5	37,0	7,5	35,6	19,9
-1 999	100,0	39,5	34,4	5,0	31,3	29,2
2 000-4 999	100,0	39,0	34,4	4,6	33,0	28,0
5 000-9 999	100,0	40,3	34,3	6,0	36,6	23,1
10 000-19 999	100,0	45,5	40,2	5,3	36,1	18,4
20 000-49 999	100,0	46,5	37,8	8,7	39,1	14,4
50 000-99 999	100,0	58,3	47,2	11,1	31,3	10,4
100 000+	100,0	56,9	35,1	21,7	37,5	5,6

1.7. Familjeställning

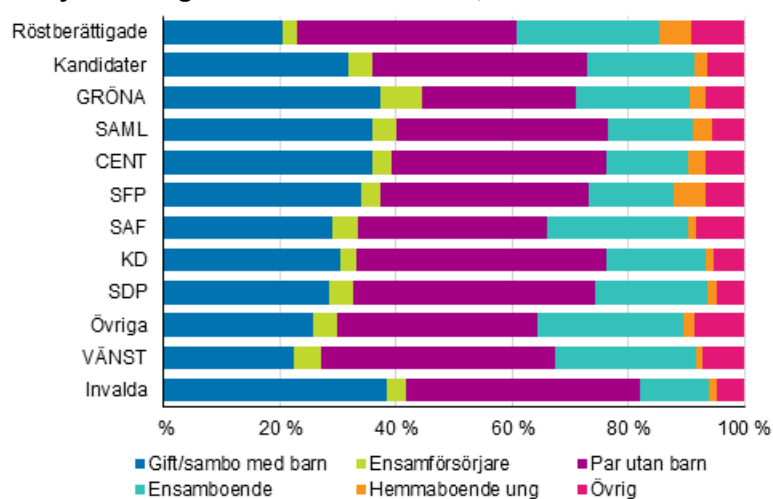
Av de invalda är över 40 procent föräldrar i en barnfamilj

Kandidaterna avviker också till sin familjeställning från de röstberättigade: det finns betydligt fler föräldrar i barnfamiljer bland kandidaterna (36 %) än bland de röstberättigade (23 %) och färre ensamboende bland kandidaterna (18 %) än bland de röstberättigade (25 %). Bland kandidaterna finns det också färre hemmaboende unga. Olikheterna i familjeställning förklaras naturligtvis redan av det att kandidaterna och de röstberättigade inte har en likadan åldersstruktur. Hos kandidaterna saknas både den övre och den nedre delen av åldersspannet. Hos en stor del av de röstberättigade har barnen redan flyttat hemifrån, medan en stor del av kandidaterna är i den åldern att barnen fortfarande bor hemma. (Figur 19, Tabell 11)

Gröna förbundets kandidater har flest föräldrar i barnfamiljer, dvs. nästan 45 procent. Bland Samlingspartiets och Centerns kandidater är något under 40 procent föräldrar i barnfamiljer. Bland Vänsterförbundets kandidater finns det för sin del minst av dem som ännu har hemmaboende barn under 18 år. Hemmaboende ungdomar under 25 år finns det flest bland SFP:s kandidater (5,4 %) och ensamboende för sin del mest bland Sannfinländarnas kandidater (24 %).

Av de invalda är nästan 42 procent föräldrar i barnfamiljer, dvs. fler än bland kandidaterna och de röstberättigade i genomsnitt. Däremot finns det betydligt färre ensamboende bland de invalda (11,8 %) än bland de röstberättigade, av vilka nästan en fjärdedel bor ensamma. Flest föräldrar i barnfamiljer finns bland Gröna förbundets invalda, nästan 60 procent. Den lägsta andelen föräldrar i barnfamiljer, dvs. omkring 28 procent, finns bland Vänsterförbundets kandidater. Förklaringen är i hög grad den stora ålderskillnaden mellan de invalda: Gröna förbundets blivande ledamöter är i genomsnitt tio år yngre än Vänsterförbundets ledamöter.

Figur 19. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter familjeställning i kommunalvalet 2017, %

Tabell 11. Röstberättigade, kandidater och invalda partivis efter familjeställning i kommunalvalet 2017, %

Parti	Totalt	Barnfamiljer (barn under 18 år)		Par utan barn	Ensam boende	Hemma-boende ungdom	Annat
		Gift/sambo med barn	Ensam-försörjare				
Röstberättigade	100,0	20,4	2,7	37,7	24,6	5,3	9,3
Kandidater	100,0	31,8	4,1	37,0	18,3	2,4	6,4
Centern i Finland CENT	100,0	35,8	3,3	37,2	14,0	2,9	6,8
Samlingspartiet SAML	100,0	36,0	4,0	36,6	14,5	3,3	5,5
Sannfinländarna SAF	100,0	29,2	4,3	32,5	24,4	1,4	8,3
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	100,0	28,4	4,2	41,7	19,3	1,6	4,8
Gröna förbundet GRÖNA	100,0	37,3	7,3	26,3	19,7	2,8	6,7
Vänsterförbundet VÄNST	100,0	22,4	4,6	40,4	24,3	1,1	7,2
Svenska folkpartiet i Finland SFP	100,0	34,1	3,2	35,9	14,7	5,4	6,8
Kristdemokraterna i Finland KD	100,0	30,4	2,8	42,9	17,0	1,5	5,4
Övriga	100,0	25,8	4,1	34,5	24,9	2,0	8,6
Invalda	100,0	38,4	3,2	40,3	11,8	1,5	4,8
Centern i Finland CENT	100,0	41,1	2,4	38,5	10,5	1,8	5,7
Samlingspartiet SAML	100,0	43,2	2,9	37,7	9,4	2,3	4,4
Sannfinländarna SAF	100,0	40,1	4,0	34,5	15,6	0,7	5,2
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	100,0	31,6	3,1	46,8	14,0	1,1	3,4
Gröna förbundet GRÖNA	100,0	49,3	8,6	24,2	11,2	1,3	5,4
Vänsterförbundet VÄNST	100,0	24,0	3,8	51,0	16,3	0,2	4,7
Svenska folkpartiet i Finland SFP	100,0	37,4	2,3	42,0	10,6	2,5	5,1
Kristdemokraterna i Finland KD	100,0	36,1	1,6	52,2	7,0	1,3	1,9
Övriga	100,0	39,9	2,5	38,7	10,9	0,8	7,1

1.8. Antalet barn

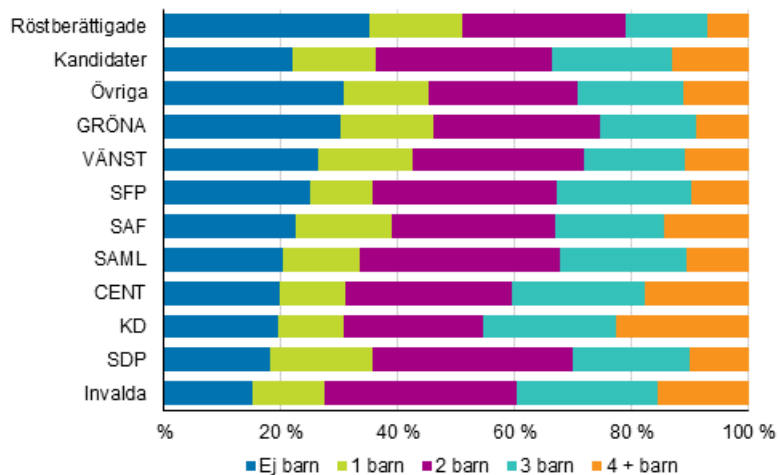
Kandidaterna och de invalda har fler barn än genomsnittet

Familjeställningen anger inte hur många kandidater som har eller har haft egna barn. I äldre åldersklasser har barnen redan flyttat hemifrån och t.ex. då familjen splittras kanske barnen bor hos den ena föräldern. Saken kan dock granskas på grundval av uppgifterna om antalet barn i Befolkningsdatasystemet.

Kandidaterna och de invalda har fler barn än genomsnittet. Av kandidaterna har 78 procent egna barn, av de invalda 85 procent. Bland de röstberättigade är motsvarande andel 65 procent. Flest barn finns bland Kristdemokraterna, där 22 procent av kandidaterna har minst fyra barn, och bland Centern, där 17 procent av kandidaterna har fyra barn eller fler. Stora familjer är ovanliga bland Gröna förbundets kandidater (Figur 20).

Av de röstberättigade har 35 procent aldrig haft egna barn och av kandidaterna 22 procent. Andelen barnlösa varierar mellan 18 procent för SDP:s kandidater och 30 procent för Gröna förbundets kandidater. Av de invalda är 15 procent helt barnlösa.

Figur 20. Röstberättigade, kandidater (partivis) och invalda efter antalet barn i kommunalvalet 2017, %

Kandidaterna har i genomsnitt två barn. Alla röstberättigade har för sin del i genomsnitt 1,5 barn. Flest barn har Kristdemokraternas kandidater, dvs. 2,4 barn och minst Gröna förbundets kandidater, dvs. 1,6 barn. De röstberättigade männen har något färre barn än de röstberättigade kvinnorna, men bland kandidaterna finns inga skillnader mellan könen. (Tabell 12)

De invalda har i genomsnitt 2,3 barn. Flest barn av de invalda har Kristdemokraterna, dvs. i genomsnitt tre barn och minst barn Gröna förbundet, 1,8 barn.

Tabell 12. Röstberättigade, kandidater och invalda (partivis) efter antalet barn (barn i genomsnitt) i kommunalvalet 2017

	Totalt	Män	Kvinnor			
Röstberättigade	1,5	1,4	1,6			
	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda
Totalt	2,0	2,3	2,0	2,3	2,0	2,2
Centern i Finland CENT	2,3	2,7	2,4	2,7	2,3	2,5
Samlingspartiet SAML	2,0	2,2	2,0	2,2	1,9	2,1
Sannfinländarna SAF	1,9	2,2	1,9	2,2	2,1	2,1
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	1,9	2,1	1,9	2,1	2,0	2,1
Gröna förbundet GRÖNA	1,6	1,8	1,5	1,6	1,7	1,9
Vänsterförbundet VÄNST	1,8	2,1	1,7	2,1	1,8	2,0
Svenska folkpartiet i Finland SFP	1,9	2,1	1,8	2,0	1,9	2,1
Kristdemokraterna i Finland KD	2,4	3,0	2,4	3,1	2,3	2,8
Övriga	1,7	2,3	1,7	2,2	1,8	2,5

1.9. Inkomstnivå

Kandidaternas och de invaldas inkomstnivå högre än de röstberättigades

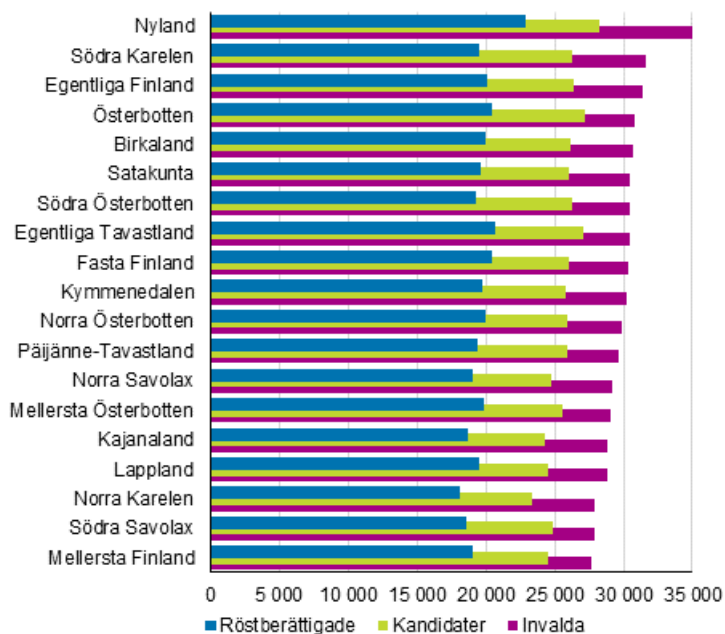
I det följande granskas de röstberättigade, kandidaterna och de invalda utgående från disponibla penninginkomster. Inkomstuppgifterna är från den senast fastställda beskattningen för år 2015. Med disponibla penninginkomster avses penninginkomster efter skatt, som består av arbets- och kapitalinkomster, naturaförmåner med anknytning till arbete samt inkomstöverföringar.

Kandidaterna och de invalda är högre utbildade än de röstberättigade och av dem är också en större del med i arbetslivet. Det här förklarar delvis varför också deras inkomstnivå är högre än de röstberättigades. Medianen för de röstberättigades disponibla penninginkomst år 2015 var 20 500 euro, kandidaternas 26 100 euro och de invaldas 30 300 euro. Kandidaternas disponibla penninginkomst är i genomsnitt 27 procent högre än de röstberättigades. De disponibla penninginkomsterna är störst i Nyland bland både de röstberättigade (22 900 euro/år), kandidaterna (28 300 euro/år) och de invalda (35 600 euro/år). (Figur 21, Tabell 13)

Den största inkomstskillnaden mellan kandidaterna och de röstberättigade finns i Södra Österbotten, Södra Karelen och Österbotten, där medianen för kandidaternas disponibla penninginkomst är över 6 500 euro högre än de röstberättigades. Den minsta inkomstskillnaden finns i Lappland, Norra Karelen, Nyland och Mellersta Finland, under 5 500 euro.

Figur 21. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas disponibla penninginkomster (euro/år) landskapsvis i kommunalvalet 2017

Tabell 13. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas disponibla penninginkomster (euro/år) landskapsvis i kommunalvalet 2017, %

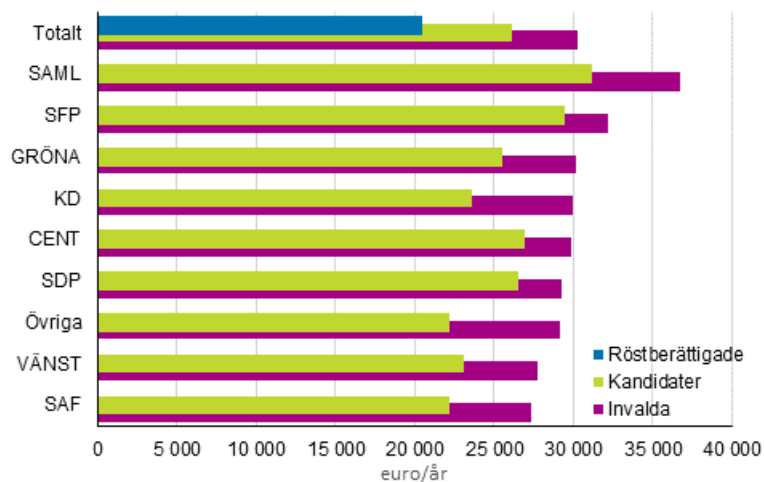
Landskap	Röstberättigade			Kandidater			Invalda		
	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor
Fasta Finland	20 503	22 131	19 293	26 076	26 586	25 450	30 310	31 354	29 047
Nyland	22 916	26 636	21 631	28 296	29 134	27 020	35 633	37 525	34 172
Egentliga Finland	20 061	21 634	18 913	26 420	26 719	26 080	31 374	32 233	30 132
Satakunta	19 605	21 541	18 114	25 987	27 058	24 781	30 457	32 019	28 001
Egentliga Tavastland	20 680	22 507	19 274	27 081	27 036	27 280	30 432	30 999	29 754
Birkaland	19 951	21 736	18 686	26 151	26 846	25 416	30 745	32 238	29 053
Päijänne-Tavastland	19 363	21 159	18 144	25 886	26 588	25 062	29 612	31 635	27 387
Kymmene-dalen	19 741	21 861	18 155	25 794	26 730	24 607	30 284	32 119	28 908
Södra Karelen	19 490	21 524	18 009	26 291	28 001	24 248	31 648	32 834	29 758
Södra Savolax	18 649	19 698	17 757	24 926	25 411	24 222	27 891	27 814	28 284
Norra Savolax	19 082	20 279	18 119	24 755	25 067	24 265	29 241	30 021	28 237
Norra Karelen	18 162	19 052	17 468	23 424	23 465	23 142	27 937	27 711	28 084
Mellersta Finland	19 071	20 633	17 919	24 521	24 972	23 655	27 721	28 110	27 229
Södra Österbotten	19 352	20 737	18 268	26 330	26 610	26 092	30 433	31 861	27 915
Österbotten	20 507	22 662	18 794	27 192	28 217	26 154	30 811	31 648	29 455
Mellersta Österbotten	19 878	22 036	18 232	25 529	25 673	25 505	29 022	29 904	26 949
Norra Österbotten	19 954	21 455	18 794	25 887	26 164	25 525	29 871	30 928	28 185
Kajanaland	18 693	19 606	17 874	24 241	24 553	23 713	28 856	28 052	29 885
Lappland	19 510	20 538	18 717	24 536	24 816	24 091	28 829	30 243	27 212

De högsta inkomsten bland Samlingspartiets kandidater och invalda

När man ser till parti varierar kandidaternas inkomster mellan Samlingspartiets 31 200 euro och Sannfinländarnas 22 200 euro. Medianinkomsten för SFP:s kandidater är 29 500 euro, för Centern 26 900 euro och för SDP 26 600 euro. Jämfört med de röstberättigade har Samlingspartiets kandidater över 10 000 euro mer i disponibla inkomster per år. Sannfinländarnas kandidater har en inkomstnivå som ligger närmast de röstberättigades. Deras disponibla penninginkomster per år är 1 700 euro högre än de röstberättigades. (Figur 22, Tabell 14)

Medianen för de invaldas disponibla penninginkomster är 30 000 euro per år, vilket är omkring 10 000 euro mer än medianen för de röstberättigades inkomster. De högsta inkomsterna har Samlingspartiets blivande ledamöter. De har i genomsnitt 36 700 euro per år i disponibla inkomster. De lägsta inkomsterna har Sannfinländarnas invalda. Medianen för deras disponibla penninginkomster är omkring 27 400 euro per år.

Figur 22. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas partivis disponibla penninginkomster (euro) i kommunalvalet 2017

Tabell 14. Medianen för de röstberättigades, kandidaternas och de invaldas partivis disponibla penninginkomster (euro/år) i kommunalvalet 2017, %

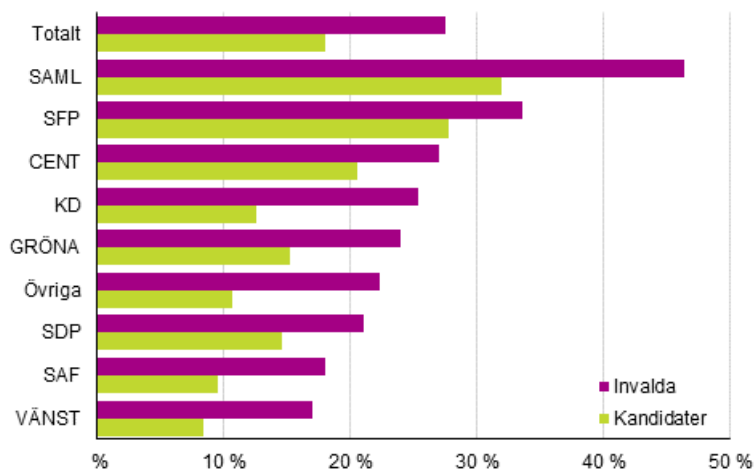
	Medianinkomster (€/år)					
	Totalt		Män		Kvinnor	
Röstberättigade	20 503		22 131		19 293	
	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda	Kandidater	Invalda
Totalt	26 076	30 310	26 586	31 355	25 450	29 047
Centern i Finland CENT	26 932	29 871	27 687	31 359	26 089	28 209
Samlingspartiet SAML	31 190	36 724	32 789	38 902	29 328	33 631
Sannfinländarna SAF	22 225	27 365	22 534	27 365	21 550	27 374
Finlands Socialdemokratiska Parti SDP	26 552	29 245	26 974	29 746	25 943	28 387
Gröna förbundet GRÖNA	25 478	30 131	25 557	31 660	25 450	29 261
Vänsterförbundet VÄNST	23 102	27 701	23 410	28 740	22 750	26 560
Svenska folkpartiet i Finland SFP	29 483	32 202	31 130	34 358	27 585	30 550
Kristdemokraterna i Finland KD	23 610	29 960	24 668	31 085	23 002	28 909
Övriga	22 199	29 121	21 399	28 720	22 956	30 029

När den röstberättigade befolkningen sorteras enligt inkomst och indelas i tio lika stora delar, erhålls den röstberättigade befolkningens inkomstdeciler. Av dessa har var och en något under 440 000 personer. Hos den tiondel av den röstberättigade befolkningen som har de högsta inkomsterna är den disponibla inkomsten minst 38 000 euro och hos den tiondel som har de lägsta inkomsterna högst 8 250 euro.

Av alla kandidater hör 18 procent till den högsta inkomstdecilen och av alla invalda omkring 28 procent. Både bland kandidaterna och de invalda finns Samlingspartiets och SFP:s kandidater i den del av

inkomstfördelningen som har de högsta inkomsterna. Av Samlingspartiets invalda hör 46 procent och av SFP:s invalda omkring en tredjedel till den högsta inkomstdecilen.

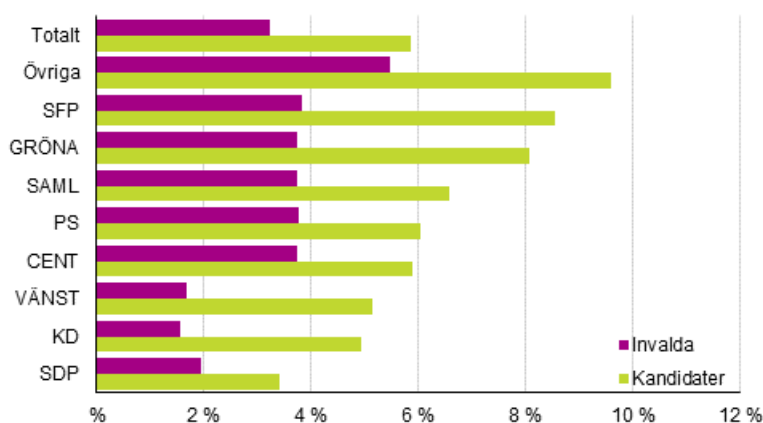
Figur 23. Andelen som hör till den högsta inkomstdecilen av kandidaterna och de invalda efter parti i kommunalvalet 2017, %

Av kandidaterna hör omkring sex procent till den lägsta inkomstdecilen. Av kandidaterna för partier utanför riksdagen och kandidaterna för valmansföreningar hör något under tio procent till den lägsta inkomstdecilen och av SFP:s kandidater hör något under nio procent dit. SDP har den minsta andelen kandidater i den lägsta inkomstdecilen, dvs. bara 3,4 procent. (Figur 24)

Av de invalda hör omkring tre procent till den lägsta inkomstdecilen. Flest invalda i den lägsta inkomstdecilen har partier utanför riksdagen och kandidaterna för valmansföreningar, 5,5 procent. Kristdemokraterna har minst invalda som hör till den lägsta inkomstdecilen, 1,6 procent.

Figur 24. Andelen kandidater och invalda som hör till den lägsta inkomstdecilen efter parti i kommunalvalet 2017, %

Kommunalval, kvalitetsbeskrivning

1. Relevans av statistikuppgifterna

1.1 Sammandrag av uppgiftsinnehållet i statistiken

Statistikcentralen producerar den officiella statistiken över kommunalvalen med de centrala uppgifterna om kandidater, invalda, röstberättigade, väljare och väljarstödet för partierna. På statistiksidan Kommunalval presenteras också analyser av kandidaternas och de invaldas bakgrund, av personer som förhandsröstat. Dessutom presenteras som separata tjänster en webbtjänst med valkartor och StatFin-tjänsten. (databastabeller/den mest detaljerade regionala nivån är ett röstningsområde).

1.2 Centrala begrepp

Allmänt

Vid kommunalval väljs ledamöterna till kommunernas fullmäktige. I början av år 2017 fanns det **295** kommuner i Fasta Finland och 16 i landskapet Åland.

Kommunalval förrättas enligt den kommunindelning som träder i kraft i början av valåret (2017) (indelningen i röstningsområden trädde i kraft 31.10.2016). * Om kommunalval förrättas under året före det år då en ändring i kommunindelningen träder i kraft, ska valet förrättas i de kommuner som berörs av ändringen med iakttagande av den nya kommunindelningen.

Fullmäktige fattar beslut om antalet ledamöter i fullmäktige (Kommunallagen 410/2015 16§). Invånarantalet bestäms enligt de uppgifter som finns i befolkningsdatasystemet vid utgången av den 30 november året före valåret.

Lagen om ändring av vallagen (563/2015) trädde i kraft 1.6.2015, då det finska namnet på valet ändrades och tiden för valförrättningen ändrades (Fr.o.m. 2012 från den fjärde söndagen i oktober vart fjärde år). Kommunalval förrättas vart fjärde år den tredje söndagen i april (9.4.2017). Om den tredje söndagen infaller på påskdagen eller söndagen efter påskdagen, är valdagen söndagen före påskdagen (Vallagen 563/2015 144 §). I kommunerna i landskapet Åland förrättas (www.val.ax) valet också vart fjärde år, men vid en annan tidpunkt än i Fasta Finland, nästa gång i oktober 2019 (www.val.ax).

Kommunalvalet förrättas enligt gällande vallag (uppdaterad vallag <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980714>), närmare info på Justitieministeriets webbplats www.vaalit.fi (=> valinformation => vallagstiftning) och www.finlex.fi, vallag (714/1998). År 2000 var det för första gången möjligt att förhandsrösta utomlands i kommunalval.

Vallagstiftning

Den första lagen om kommunalval gavs år 1917. Genom en revidering av vallagstiftningen år 1998 samlades alla valbestämmelser under en lag, vallagen (714/1998), som trädde i kraft 8.10.1998. Bestämmelserna om kommunalvalen ingår i nämnda lag och i kommunallagen 410/2015.

Centrala principer vid förrättning av val

Alla val i Finland förrättas enligt följande principer:

- **Valen är direkta.** Väljarna (de röstberättigade) röstar direkt på dem som de vill se invalda.
- **Valen är proportionella.** Vid proportionella val står antalet kandidater som väljs från varje parti (eller annan gruppering) i proportion till antalet röster partiet eller grupperingen får i jämförelse med andra grupperingar (gäller inte presidentval). Som beräkningsmetod för det proportionella valsättet i Finland tillämpas den s.k. d*Hondtska metoden.
- **Valen är hemliga.** Valhemligheten innebär att varken valmyndigheterna eller någon annan får veta vem en väljare röstat på, eller om väljaren eventuellt lämnat in en blank röstsedel. Om väljaren överhuvudtaget har utövat sin rösträtt, dvs. han eller hon har röstat, hör dock inte till valhemligheten.
- **Allmän och lika rösträtt i valen.** Allmän rösträtt innebär att rösträtten är enbart beroende av sådana allmänna krav som varje medborgare i allmänhet uppfyller. Lika rösträtt innebär att varje röstberättigad har lika rätt att påverka valresultatet. I allmänna val har alla en röst.

- **Varje väljare skall rösta själv.** Rösträtten får inte utövas via ombud. Under vissa förutsättningar kan väljaren dock använda ett biträde vid röstningen.
- **Röstningen skall ske i närvaro av en valmyndighet.** Syftet med detta är att säkra valens allmänna tillförliglighet, se till att väljarna kan ge uttryckt för sin egen fria vilja och garantera valhemligheten. Bestämmelser om hur valmyndigheterna väljs och hur dessa ska sköta sina uppgifter finns i vallagen.
- Det finländska valsystemet är en kombination av personval och partival. Med en och samma siffra röstar väljarna både på ett parti och en person (gäller inte presidentval).

Rösträtt och rösträttsregister, röstning och uträkning av valresultat

Rösträtt

Röstberättigad vid kommunalval är

1. varje finsk medborgare och medborgare i andra medlemsstater i Europeiska unionen samt isländska och norska medborgare, som senast på valdagen fyller 18 år och vars hemkommun kommunen i fråga, enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet, är den 51:a dagen före valdagen samt
2. annan utlänning som senast på valdagen fyller 18 år och vars hemkommun kommunen i fråga, enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet är den 51:a dagen före valdagen och som har haft hemkommun i Finland utan avbrott två år räknat från den 51:a dagen och
3. personer som är anställda inom EU eller en i Finland verksam internationell organisation eller som är familjemedlemmar till sådana personer och som senast på valdagen fyller 18 år samt som är bosatta i kommunen den 51:a dagen före valdagen förutsatt att uppgifter om personen på hans eller hennes begäran har registrerats i befolkningsdatasystemet och att han eller hon skriftligen senast den 52:a dagen före valdagen har underrättat magistraten om sin önskan att utöva sin rösträtt vid kommunalvalet.

Rösträttsregister

Befolkningsregistercentralen upprättar den 46:e dagen före valdagen ett register över de röstberättigade (rösträttsregister). I registret införs om varje röstberättigad de uppgifter (bl.a. namn, personbeteckning, valkrets, hemkommun och röstningsställe) som fanns i befolkningsdatasystemet den 51:a dagen före valdagen. Rösträttsregistret upprättas 22.2.2017 på basis av de uppgifter som fanns i befolkningsdatasystemet 17.2.2017.

Rösträttsregistret är offentligt framlagt i magistraterna fr.o.m. den 41:a dagen före valdagen (dvs. fr.o.m. 27.2.2017). Till alla dem som är upptagna i registret sänds dessutom senast den 24:e dagen före valdagen (16.3.2017) en anmälan om rösträtt (ett meddelandekort), som innehåller bl.a. uppgifter om valdagen, förhandsröstningsperioden, adressen till röstningsstället och kontaktinformationen till valmyndigheten. Ur rösträttsregistret skrivs senare ut vallängder för valdagens röstningsställen. Rättelseyrkanden angående rösträttsregistret ska framställas hos magistraten senast den 16:e dagen före valdagen (24.3.2017). Magistraten avgör rättelseyrkandena senast den 13:e dagen före valdagen.

Rösträttsregistret vinner laga kraft den 12:e dagen före valdagen dvs. tisdagen 28.3.2017 klockan 12.

Röstning

Den röstberättigade kan rösta antingen

1. under förhandsröstningstiden eller
2. på valdagen, på söndagen (9.4.2017)

Förhandsröstning förrättas (29.3.2017–4.4.2017) på de allmänna förhandsröstningsställena, på anstalter och under vissa förutsättningar hemma hos väljaren. Allmänna förhandsröstningsställen i Finland är av kommunen bestämda ämbetsverk, postkontor och övriga ställen.

Förhandsröstning i utlandet förrättas (29.3.2017–1.4.2017) i finska beskickningar och deras verksamhetsställen och på finska fartyg. Som allmänna förhandsröstningsställen i utlandet är de finska beskickningar och deras verksamhetsställen som har bestämts genom förordning av statsrådet.

Varje röstberättigad får rösta på förhand på de allmänna förhandsröstningsställena i Finland eller utomlands på finska beskickningar. På dem kan vem som helst som är röstberättigad rösta oberoende av i vilket land eller i vilken kommun han eller hon bor. Rösta på beskickningar kan sålunda röstberättigade som t.ex. är på semester eller stationerade i utlandet.

På valdagen får den röstberättigade rösta enbart på röstningsstället i sitt eget röstningsområde.

Väljaren behöver inte ha någon särskild orsak för att kunna rösta på förhand, utan han eller hon kan fritt välja att rösta på förhand i stället för att rösta på valdagen. Förhandsröstningen inleds den 11:e dagen före valdagen (29.3.2017) och avslutas utomlands den åttonde dagen före valdagen (1.4.2017) och i Finland den femte dagen före valdagen (4.4.2017).

Valdeltagandet = andelen väljare av röstberättigade

Uträkning av valresultatet i kommunalvalet

Räkning av förhandsrösterna

Centralvalnämnderna börjar räkna förhandsrösterna på söndagen tidigast klockan 15 (eller av särskilda skäl tidigare, dock tidigast klockan 12). Då öppnas de bruna valkuverten som skickats från kommunerna och röstsedlarna i dem räknas. Vid rösträkningen eftersträvas det att resultatet av räkningen ska vara klart samma kväll senast klockan 20. Före det får centralvalnämnderna inte ge några som helst uppgifter om hur räkningen framskrider.

Uträkning av rösterna på valdagen

Genast klockan 20, när vallokalerna stängs, inleder valnämnderna den preliminära räkningen av de röster som getts på valdagen. Valnämnden öppnar valurnan, räknar röstsedlarna och antecknar varje kandidats röstetal i ett särskilt valprotokoll. Därefter meddelar valnämnden omedelbart den kommunala centralvalnämnden kandidaternas röstetal, dvs. valresultatet i röstningsområdet i fråga. Centralvalnämnden inför resultatet i det centraliserade räkningssystemet i justitieministeriets valdatasystem. Slutligen skall valnämnden lägga röstsedlarna i ett paket, försegla paketet och skicka det till valkrets-nämnden före klockan 9 på måndagen.

Fastställande av valresultatet

Vid fastställandet av valresultatet tillämpas det s.k. d´Hondtska systemet, i vilket man i det första skedet av uträkningen av valresultatet räknar det totala antalet röster för varje enskild gruppering, dvs. för

- ett (enskillt) parti som inte tillhör något valförbund
- ett valförbund
- en gemensam lista samt
- en valmansförening som inte tillhör någon gemensam lista

Partier som ingått ett valförbund behandlas således som en enda gruppering, likaså valmansföreningar som hör till en gemensam lista. I det andra skedet ställs kandidaterna i varje gruppering i den inbördes ordning som bestämts utgående från det antal röster de fått. I det tredje skedet tilldelas varje kandidat ett jämförelsetal så att den kandidat inom grupperingen som fått flest röster får grupperingens hela röstetal som sitt jämförelsetal, den som fått näst flest röster får hälften av grupperingens röstetal, den som kommit på tredje plats får en tredjedel, den som kommit på fjärde plats får en fjärdedel och så vidare. Slutligen ställs alla kandidater i en kommun i den ordning som deras jämförelsetal anger och från den listan väljs så många kandidater som i kommunen ska väljas till ledamöter i fullmäktige.

Valbarhet och kandidatuppställning

Valbarhet

Valbar i kommunalval är en person som

1. har kommunen som hemkommun
2. har rösträtt i kommunalval i någon kommun och
3. inte står under förmynderskap

Bestämmelser om begränsningar för valbarhet finns i 72 § i kommunallagen.

Valbarheten bestäms i regel enligt samma tidtabell som i personens rösträttskommun, dvs. enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet den 51:a dagen före valdagen (i kommunalvalet 2017 fredagen den 17.2.2017). Om en person flyttar till en annan kommun efter detta datum följer hans valbarhet med. .

I lagstiftningen har det inte bestämts någon exakt tidpunkt för fastställandet av valbarheten, men i praktiken måste kandidatens hemkommun vara klar senast på den 32:a dagen före valdagen (i kommunalvalet 2017 onsdagen den 8.3.2017), då centralvalnämnden behandlar och beslutar om kompletteringar i kandidatansökningarna. Beslut som gäller kandidatens hemkommun fattas på basis av uppgifterna i befolkningsdatasystemet.

Kandidatuppställning

Kandidater får ställas upp av

1. partier som införts i partiregistret och
2. valmansföreningar som bildats av röstberättigade

Partierna kan i varje kommun ha högst en och en halv gånger så många kandidater som antalet fullmäktigeledamöter som ska väljas. Till exempel om det i en kommun utses 27 fullmäktigeledamöter kan ett parti ha högst 40 kandidater. Partierna kan sluta sig samman till att bilda valförbund. Partier som bildat valförbund får dock ställa upp högst lika många kandidater som det högsta antalet kandidater för ett enskilt parti.

För att bilda en valmansförening som ställer upp en kandidat krävs minst 10 röstberättigade personer. I kommuner där invånarantalet vid utgången av november året före valåret är högst 1 500, får en valmansförening bildas av minst tre röstberättigade. I kommuner där antalet invånare är 1 501–2 000, får en valmansförening bildas av minst fem röstberättigade. Valmansföreningarna kan bilda gemensamma listor och varje lista kan ha högst en och en halv gånger så många kandidater som antalet fullmäktigeledamöter som ska väljas.

Partier eller valmansföreningar ska ge in sina kandidatlistor (kandidatansökan) till kommunens centralvalnämnd på den 40:e dagen före valdagen (senast den 28 februari 2017 före kl. 16). Anmälan om valförbund och gemensamma listor ska lämnas till centralvalnämnden inom samma tidsfrist.

Den kommunala centralvalnämnden kontrollerar kandidatlistorna, speciellt för att säkerställa att kandidaterna är valbara, och fastställer kandidatuppställningen på 31:a dagen före valdagen (den 9 mars 2017).

Centralvalnämnden gör upp en sammanställning av kandidatlistorna i vilken kandidaterna för alla partier, valmansföreningar och gemensamma listor finns i utlottad ordning. För varje kandidat antecknas i sammanställningen ordningsnummer (med 2 som första nummer), namn samt titel, yrke eller befattning.

Antalet fullmäktigeledamöter varierar enligt antalet invånare i kommunen (enligt uppgift som gäller vid utgången av den 30 november året före valåret)

Kommunlagen 410/2015 16§”Om fullmäktige inte fattar något beslut om antalet ledamöter i fullmäktige, ska det i lagen angivna minimiantalet ledamöter väljas. Om fullmäktige fattar beslut om ett större antal ledamöter än minimiantalet eller om ett tidigare beslut ändras, ska justitieministeriet underrättas om detta före utgången av året före valåret Fullmäktiges beslut om antalet ledamöter får verkställas innan det har vunnit laga kraft. Beslutet får dock inte börja verkställas, om förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten.”

Enligt 16 § i kommunallagen (410/2015) ska dock minst följande antal ledamöterna väljas:

Antalet ledamöte enligt antalet invånare i kommunen

Antal invånare	Antal ledamöter minst
högst 5 000	13
5 001 - 20 000	27
20 001 - 50 000	43
50 001 - 100 000	51
100 001 - 250 000	59
250 001 - 500 000	67
över 500 000	79

Ändringar i valkretsar och kommuner samt kommunsammanslagningar

Ändringarna i valkretsar och kommuner samt kommunsammanslagningarna när det gäller valen under olika år återfinns i tabellbilagan för offentliggörandet (på ingångssidan Kommunalval).

Kommunerna har placerats i valkretsar efter gällande valkretsindelning. I början av år 2017 är antalet kommuner i Fasta Finland 295 och på Åland 16.

I statistiken har gällande statistiska kommungruppering använts (Statistikcentralen, Kommuner och kommunbaserade indelningar). *Kommunalval förrättas enligt den kommunindelning som träder i kraft i början av valåret (2017) (indelningen i röstningsområden trädde i kraft 31.10.2016).* * Enligt 23 § 1 mom. i kommunallagen (1698/2009) ska kommunalval som förrättas under året före det år då en ändring av i kommunindelningen träder i kraft förrättas med iakttagande av den nya kommunindelningen. Eftersom kommunalval nu alltså förrättas i april 2017 gäller den nämnda bestämmelsen de ändringar av kommunindelningen som träder i kraft 1.1.2018. Enligt motiveringarna för regeringens proposition (HE 268/2014 r.d.) ska statsrådet i dessa fall fatta beslut om ändring av en kommunindelning senast före utgången av året före valåret (dvs. år 2016).

(Uppgifter om sådana ändringar av kommunindelning som skulle träda i kraft 1.1.2018 finns inte).

I den statistiska kommungrupperingen indelas kommunerna på basis av tätortsbefolkningsandelen och invånarantalet i den största tätorten i urbana kommuner, tätortskommuner och landsbygdskommuner.

Indelningen baserar sig på tätortsavgränsningen år 2016 och på uppgiften om kommunens folkmängd år 2015. Tätortsavgränsningen görs årligen av Finlands miljöcentral.

1. Urbana kommuner är de kommuner i vilka 90 procent av befolkningen bor i tätorter eller där den största tätortens folkmängd är minst 15 000.
2. Tätortskommuner utgörs av de kommuner i vilka minst 60 procent, men under 90 procent, av befolkningen bor i tätorter och den största tätortens folkmängd är minst 4 000 men under 15 000.
3. Landsbygdskommuner är de kommuner där mindre än 60 procent av befolkningen bor i tätorter och den största tätortens folkmängd är under 15 000 samt de kommuner där minst 60 procent, men under 90 procent, av befolkningen bor i tätorter och den största tätortens folkmängd är under 4 000.

Klassificeringar i statistiken

Statistikcentralens kommunindelning, valkrets, kommun, röstningsområde, parti (som finns införda i partiregistret), kandidaternas och de invaldas ålder, det land där de är bosatta.

Följande registrerade partier ställde upp kandidater i kommunalvalet 2017 (15/16):

- Finlands Socialdemokratiska Parti (SDP)
- Centern i Finland (CENT)
- Samlingspartiet (SAML)
- Svenska folkpartiet i Finland (SFP)
- Kristdemokraterna i Finland (KD)
- Gröna förbundet (GRÖNA)
- Vänsterförbundet (VÄNST)
- Sannfinländarna (SAF)
- Finlands Kommunistiska Parti (FKP)
- Kommunistiska Arbetarparti – För Fred och Socialism (KAP)
- Liberalpartiet – Frihet att välja (LIBE)
- Piratpartiet (Piratp.)
- Djurrättspartiet (EOP)
- Feministiska partiet (Femin.p.)
- Självständighetspartiet (IP)

Insamlingsmetoder och uppgiftskälla

Statistikcentralen får primärmaterialet för valen ur justitieministeriets valdatasystem, vars tekniska utförande sköts av Tieto Abp.

1.3 Lagar, förordningar och rekommendationer

Statistikcentralens uppgift är att sammanställa statistik över samhällsförhållanden (lag om Statistikcentralen 24.1.1992/48). Statistiken omfattar också valstatistiken. I Statistikcentralens arbetsordning fastställs enheten för befolknings- och välfärdsstatistik som producent av valstatistik (Statistikcentralens arbetsordning, TK-00-580-16).

2. Metodbeskrivning

Statistiken baserar sig på ett totalmaterial. Statistikens primärmaterial baserar sig på justitieministeriets valdatasystem, som består av sex delsystem. Hit hör:

1. Basdatasystemet, med uppgifter om bl.a. valkrets, kommun och röstningsområdesindelningar samt om valmyndigheter
2. Systemet med data om röstningsställena (registret över röstningsställen), som innehåller uppgifter om allmänna förhandsröstningsställen och röstningställen på valdagen;
3. Rösträttssystemet (rösträttsregistret), till vilket Befolkningsregistercentralen plockar ut uppgifterna om alla röstberättigade den 46:e dagen före valdagen. Till rösträttsregistret förs de uppgifter om varje röstberättigad (bl.a. namn, personbeteckning, valkrets, hemkommun och röstningsställe), som ingick i befolkningsdatasystemet den 51:a dagen före valdagen. Rösträttsregistret vinner laga kraft kl. 12 den 12:e dagen före valdagen;
4. Kandidatdatasystemet (kandidatregistret), i vilket följande uppgifter om varje kandidat antecknas: namn, kandidatnummer, yrke, hemkommun och parti/valmansförening (som uppställt kandidaten) och personbeteckning;
5. Det centraliserade räkningssystemet, till vilket valkrets nämnderna och kommunala centralvalnämnder levererar uppgifterna om valresultatet;
6. Statistik- och datatjänstsystemet, med hjälp av vilket uppgifterna om valresultatet och övriga statistikuppgifter förmedlas till massmedierna och Statistikcentralen.

Statistikcentralens valdatasystem består av följande fyra valfiler: områdesfilen, partifilen, kandidatfilen och kandidatregistret.

Bakgrundanalys av kandidater och invalda

I samband med valstatistiken produceras också en bakgrundsanalys av de röstberättigade, partiernas kandidater och de invalda. Individpopulationen av röstberättigade baserar sig på det rösträttsregister som upprättats 22.2.2017, kandidaterna på Justitieministeriets kandidatregister. Personernas bakgrundsuppgifter

som sammanslagits i dessa register baserar sig på Statistikcentralens statistikmaterial, bl.a. på befolknings-, familje- och sysselsättningsstatistik samt på examensregistret. Av de röstberättigade ingår bara röstberättigade som är bosatta i Finland.

I samband med valstatistiken produceras också en bakgrundsanalys av de röstberättigade, partiernas kandidater och de invalda. Individpopulationen av röstberättigade baserar sig på det rösträttsregister som upprättats 12.9.2012 och kandidaterna på Justitieministeriets kandidatregister. Personernas bakgrundsuppgifter som sammanslagits i dessa register baserar sig på statistiskt material från Statistikcentralens individstatistik, bl.a. på sysselsättningsstatistik, examensregistret och familjestatistik.

I analysen har de röstberättigade, kandidaterna och de invalda fullmäktigeledamöterna beskrivits utifrån vissa variabler. Bakgrundsuppgifterna är i allmänhet från år 2014–2016. Nyare uppgifter än detta var inte tillgängliga. Med ålder avses personens ålder på valdagen i hela år.

I det följande beskrivs de bakgrundsvariabler som använts i analysen.

Valkrets

När det gäller kandidaterna är valkretsen i analysen den valkrets där personen kandiderar. När det gäller de röstberättigade baserar sig uppgiften om valkrets på den uppgift om personens bostadskommun som 51 dagar före valdagen uttagits från Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem.

Utländsk bakgrund

Utländsk bakgrund har granskats med hjälp av två variabler, dvs. personens språk eller härkomst. De som klassificerats som personer med utländsk bakgrund efter språk har något annat modersmål än finska, svenska eller samiska. Personer vars båda föräldrar (eller den enda kända föräldern) är födda utomlands klassificeras som personer med utländsk bakgrund på grundval av härkomst. Uppgiften är från år 2015.

Huvudsaklig verksamhet

Begreppet huvudsaklig verksamhet avser arten av en persons ekonomiska verksamhet. Befolkningen indelas efter huvudsaklig verksamhet i personer som tillhör arbetskraften och sådana som står utanför arbetskraften. Dessa kan ytterligare indelas i undergrupper. Klassificeringen bygger på uppgifter om personens verksamhet under årets sista vecka. Uppgifterna om den huvudsakliga verksamheten grundar sig på olika register.

Klassificeringen enligt huvudsaklig verksamhet är följande:

- sysselsatta
- arbetslösa
- 0–14 -åringar
- studerande, skolelever
- pensionärer
- beväringar, civiltjänstgörare
- övriga utanför arbetskraften

Uppgiften i analysen beskriver personens verksamhet under sista veckan år 2015.

Familjeställning

I den här analysen har befolkningen indelats enligt familjeställning i följande kategorier

- gift/sambo med barn
- ensamförsörjare
- par utan barn
- ensamboendej
- –
- hemmaboende barn
- annan

Till gift/sambo med barn räknas alla äkta makar eller sambor samt personer i registrerat partnerskap, med egna och/eller partners barn som bor hemma. Par utan barn är gifta/sambor samt personer i registrerat

partnerskap som inte har barn. Med hemmaboende barn avses personer som bor tillsammans med sina egna föräldrar/sin egen förälder eller sina adoptivföräldrar/sin adoptivförälder och som har ställningen barn i familjen. Gruppen "Annan" innehåller sådana personer utan familj som bor tillsammans med andra personer (t.ex. en ensam mor/far som bor tillsammans med sitt barns familj), bostadslösa och anstaltsbefolkning. Ensamboende utan familj hör till klassen "Ensamboende".

Uppgiften om familjeställning är från år 2015.

Antal barn

I analysen har antalet biologiska och adoptivbarn använts som barnantal för en person. Uppgiften är från år 2015.

Utbildningsnivå

Personer som avlagt examen på grundnivå har högst 9 års utbildning. Sådan utbildning är t.ex. folk-, mellan- och grundskoleexamen.

Personer som avlagt examen på mellannivå har 11–12 års utbildning. Sådan utbildning är t.ex. studentexamen, 1–3 års yrkesexamen och yrkesinriktade grundexamen.

Utbildning på lägsta högre nivå tar 2–3 år efter mellannivån. Sådana utbildningar är t.ex. tekniker-, merkonom- och sjukskötaresexamen, som inte är yrkeshögskoleexamen.

För lägre högskoleexamen krävs 3–4 år av heltidsstudier efter mellannivån. Till lägre högskolenivå räknas t.ex. yrkeshögskoleexamen och lägre högskoleexamen.

För högre högskoleexamen krävs i regel 5–6 år av heltidsstudier efter mellannivån. Till utbildning på högre högskolenivå räknas t.ex. magisterexamen och läkarnas specialiseringsexamen.

För examen på forskarutbildningsnivå krävs självständigt och publiceringsdugligt forskningsarbete eller avhandling. Examen är vetenskapliga licentiat- eller doktorsexamen.

Uppgifterna om utbildning erhålls ur Statistikcentralens examensregister. Uppgifterna i analysen är från år 2015.

Disponibla penninginkomster

De disponibla penninginkomsterna omfattar inkomstposter i form av pengar och naturaförmåner med anknytning till anställning. I penninginkomster ingår inte kalkylerade inkomstposter, av vilka den kalkylerade bostadsinkomsten är den viktigaste. Då man från penninginkomsterna (brutto) drar av betalda transfereringar, är den återstående inkomsten disponibel penninginkomst.

Uppgiften är från år 2015.

Medianinkomst

I en rangordning av inkomsttagarna efter inkomstens storlek är medianinkomsten den mittersta observationen. På vardera sidan om den mittersta inkomsttagaren finns lika många inkomsttagare. Medianen är inte lika känslig för extrema observationer som det aritmetiska medeltalet.

Dubbelt medborgarskap

En person kan vara medborgare i flera länder (se medborgarskapslagen 359/2003 och medborgarskapsförordningen 699/1985). Om en person är medborgare i två länder, av vilka det ena är Finland, ingår han/hon i statistiken som finsk medborgare. Om en utländsk medborgare som bor i Finland har medborgarskap i flera andra länder, ingår han/hon i statistiken som medborgare i det land som utfärdat det pass med vilket han/hon kommit till Finland. Medborgarskapet bestäms enligt det land som utfärdat passet. En person kan ha flera eller inget medborgarskap. Innehav av främlingspass godkänns också som medborgarskap.

Skattepliktiga inkomster

Med vissa undantag är alla inkomster som erhålls i pengar eller som förmån med penningvärde skattepliktiga inkomster. Skattepliktiga är inte t.ex. vissa socialbidrag, dagpenningar och ersättningar. Sådana är t.ex. barnbidrag, boendestöd och utkomststöd. Skattepliktiga är inte heller bl.a. stipendier och understöd från offentliga sammanslutningar.

3. Felfrihet och exakthet

Materialet i valstatistiken baserar sig på justitieministeriets valdatasystem och på de uppgifter som valmyndigheterna levererat, som kan anses vara tillförlitliga.

4. Tidsenlighet och rättidighet

De fastställda uppgifterna avviker alltid i någon mån från siffrorna i förhandsstatistiken.

Resultaten ändras till alla delar efter att det fastställda resultatet erhållits: efter röstningsområde, kommun, valkrets, parti samt ifråga om antalet röster för alla kandidater och för de invalda, vilket innebär att t.o.m. deras inbördes ordning kan ändras.

5. Tillgänglighet och transparens

Det första materialet, dvs. förhandsuppgifterna, publiceras så snart som möjligt på internet, i StatFin-tjänsten samt på statistiksidan Kommunalval. Valuppgifterna efter kommun och röstningsområde (från och med år 2004) samt antalet röster för de invalda förs in i StatFin-tjänsten.

På statistiksidan Kommunalval finns offentliggöranden, tidsserietabeller och tabeller över det aktuella valet tillgängliga på tre språk (finska, svenska och engelska). Det andra materialet, dvs. de slutliga uppgifterna levereras till Statistikcentralen efter att valresultatet fastställts. De fastställda uppgifterna, som motsvarar den preliminära statistiken, publiceras på internet efter det att valresultatet fastställts och uppdateras i StatFin-tjänstens databaser.

I webbtjänsten med valkartor publiceras centrala uppgifter om resultaten från kommunalvalen

I den avgiftsbelagda regionala databasen ALTIKA finns det uppgifter om resultaten från kommunalvalen fr.o.m. år 1976.

6. Jämförbarhet

I statistiken används den kommunindelning som gäller valåret. Om kommunalval förrättas under året före det år då en ändring i kommunindelningen träder i kraft, ska valet förrättas i de kommuner som berörs av ändringen med iakttagande av den nya kommunindelningen. Den statistiska kommungrupperingen (urbana kommuner, tätorts- och landsbygdskommuner) började användas år 2000. Innan dess grupperades kommunerna på följande sätt: städer och övriga kommuner. De ändringar i valkretsar och kommuner som skett mellan valen har beaktats i sådan statistik som har jämförelseuppgifter i förhållande till resultaten från tidigare val.

På statistiksidan Kommunalval presenteras uppgifter om valresultatet som tidsserietabeller fr.o.m. år 1921.

7. Tydlighet och konsistens/enhetlighet samt dokumentering

Justitieministeriet publicerar omfattande allmän information om de olika valen, det landsomfattande kandidatregistret och uppgifter om valresultatet på sina webbsidor (www.vaalit.fi). Justitieministeriets statistik avviker från Statistikcentralens statistik över förhandsväljare, eftersom uppgifterna fastställs utgående från olika grunder:

- Justitieministeriet räknar antalet förhandsväljare av antalet röstberättigade
- Statistikcentralen räknar antalet förhandsväljare av alla väljare

De klassificeringar och indelningar som använts i statistiken finns på Statistikcentralens webbsidor.

Förfrågningar

Sami Fredriksson 029 551 2696

Kaija Ruotsalainen 029 551 3599

Jaana Asikainen 029 551 3506

Ansvarig statistikdirektör:

Jari Tarkoma

vaalit@stat.fi

http://tilastokeskus.fi/til/kvaa/index_sv.html

Källa: Kommunalvalet 2017, bakgrundsanalys av kandidater och invalda, Statistikcentralen